

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos *weekend*

Piątek

12 kwietnia 2024

nr 29 (LXXIX)

cena: 20 Kč

OPINIE
DANIEL KADŁUBIEC
I TOMASZ WOLFF
O »KOGUCIE« STR. 4

FOTOREPORTAŻ
W KRAINIE
SERÓW
STR. 7

ZBLIŻENIA
»SAMURAJ«
Z NIEBORÓW RATOWAŁ
POLSKIE DZIECI STR. 8

Sejmiki barometrem polskich środowisk

WYDARZENIE: Sejmikowy maraton dobiegł końca. Wczoraj, już po zamknięciu tego numeru, w Domu PZKO w Piotrowicach odbył się ostatni sejmik gminny przed XIV Zgromadzeniem Ogólnym Kongresu Polaków w RC. – Dostrzegam progres. Ludzie przychodzą na sejmiki, bo ich to interesuje, a nie przy okazji zebrania PZKO lub innego wydarzenia – zauważył prezes Kongresu Mariusz Wałach.

Beata Schönwald

32

Od 6 stycznia, kiedy odbył się piąty sejmik w Koszarzyskach, Wałach wziął udział w jedenastu takich wydarzeniach. – Staralem się obsłużyć ich jak najlepiej. Były takie, na których było dwóch radnych Kongresu, co pozwalało przedstawić niektóre sprawy w szerszej perspektywie – zauważył. Aktywnie reprezentowali Kongres Polaków na tych spotkaniach również inni członkowie Rady Kongresu – Danuta Branna, Małgorzata Rakowska, Józef Szymeczek, Tomasz Pustówka, Andrzej Bizoń czy szef Centrum Polskiego Michał Przywara.

– Będąc na sejmikach, zawsze powtarzałem, że nie liczy się ilość, ale jakość. Jeśli bowiem ktoś przychodzi na sejmik w środku tygodnia, późnym popołudniem, to robi to dlatego, że chce, że interesują go polskie sprawy i zależy mu na na-

w tylu miejscowościach Zaolzia zostały zorganizowane przez środowiska polskie sejmiki gminne. Odbyły się także w Ostrawie, Brnie i Pradze. Frekwencja była różna – od zaledwie kilku osób w Trzyńcu, po pękającą w szwach salę „Czytelni” w Wędryni.

szej wspólnej przyszłości. W końcu to nie masy, ale aktywne jednostki, liderzy, zmieniają świat. Tym bardziej cieszy więc fakt, że kontynuowany jest trend zauważalny już przed czterema laty. W wielu miejscowościach sejmiki są organizowane niezależnie od zebrań sprawozdawczych PZKO czy innych podobnych wydarzeń, a frekwencja jest spora – stwierdził prezes Kongresu.

Ciąg dalszy na str. 11

● Historyczny sejmik gminny Polaków z Piosecznej. Fot. BEATA SCHÖNWALD

Pamięć o tej zbrodni trwa

Wczoraj przed tablicami katyńskimi w Czeskim Cieszyńcu na Koneszynie członkowie Rodziny Katyńskiej w Republice Czeskiej, konsul generalna RP w Ostrawie Izabella Wołfejko-Chwastowicz, senator Jerzy Cieńciała, prezes Kongresu Polaków w RC Mariusz Wałach, przedstawiciele Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego

w RC oraz władz samorządowych obu Cieszyńców oddali hołd ofiarom zbrodni katyńskiej pochodzącym ze Śląska Cieszyńskiego. W sobotę 13 kwietnia przypada bowiem ustanowiony przez Sejm RP Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej.

– Kiedy zaczynaliśmy przygotowywać nazwiska osób, by je upamiętnić na tych tablicach, prof. Mečislav Borák podał nam 222 nazwiska. W rzeczywistości nazwisk

zamordowanych w Rosji ludzi z Zaolzia jest więcej, około 600 – powiedział Jan Ryłko, prezes Rodziny Katyńskiej w RC, wyrażając nadzieję, że uda się ustalić pozostałe osoby. Wskazał, że z powodu tej zbrodni wiele osób nie miało okazji nawet poznać swoich bliskich, tak jak on swego dziadka.

Ciąg dalszy na str. 3

REKLAMA

sport vitality

Wykorzystaj swój benefit!

Kącik dla dzieci w Bystrzycy

w każdy poniedziałek i środę dla dzieci w wieku 1,5-4 lat

+420 601 276 193
www.sportvitality.cz

GL-001

FESTIWAL PIOSENKI DZIECIĘCEJ

Zapraszamy na

13. 4. o godz. 16.00

do Domu Kultury P. Bezruča w Hawierzowie

Młodzi śpiewacy z całego Zaolzia walczyć będą o brawa publiczności i piękne nagrody. Zapewnijmy im pełną widownię!

Bilety do nabycia pod <https://www.mkshavirov.cz/> lub na miejscu. Polska Szkoła Podstawowa i Macierz Szkolna w Hawierzowie-Błędowicac

ZDANIEM... Danuty Chlup

danuta.chlup@glos.live

Nowe wyzwania, nietuzinkowe pomysły to jest to, co dzisiaj się liczy. Nikt, kto chce być na „topie” – cokolwiek miałyby to oznaczać, nie chce utknąć w nudnej powtarzalności.

Ala czy ona naprawdę jest nudna? Weźmy sobie chociażby sprawdzone, odbywające się co roku imprezy na Zaolziu. Gorolski Święto, dożynki w Gutach, Oldrzychowicach czy Błędowicach nadal przyciągają rzesze ludzi, choć odbywają się od dziesiątek lat.

Myszę, że nie tracą na popularności nie tylko dzięki atrakcyjnemu programowi i smacznej kuchni, ale także dlatego, że przypisane są do konkretnej pory roku, danego miesiąca. A zmieniające się pory roku są tą najpiękniejszą powtarzalnością, z jaką mamy do czynienia.

– Im jestem starsza, tym bardziej zachwyca mnie każda wiosna – usłyszałam kilka dni temu od znajomej, wcale jeszcze zresztą nie starej.

Przyznałam, że mam tak samo. Jasne, nasyczone świeżą zielenią listki, obsypane kwiatami korony drzew owocowych, kwitnące magnolie – te widoki chyba nigdy nie mogą się znudzić, choć nie są ani „nowym wyzwaniem” ani „nietuzinkowym pomysłem”. Ale najbardziej mnie zawsze ucieszy widok pary bocianów w gnieździe w Ropiczy. To taki naprawdę żywy znak, że wiosna faktycznie nadeszła, a Zaolzie ze swoim klimatem umiarkowanym stało się atrakcyjne dla bywalców ciepłych krajów.

Wiosną cieszyć się z przylotu bocianów, latem uśmiecham się na widok ptasich rodziców karmiących piskle. A potem nagle przychodzi jesień i gniazdo pustoszeje. Robi się jakoś smutno, choć trudno zaprzeczyć, że jesień także ma swój urok.

Ale do jesieni daleko. Na razie cieszymy się wiosną. Młodej bocianiej parze życzę zdrowego potomstwa.

CYTAT NA DZIŚ

Marian Jurečka

minister pracy i opieki społecznej RC, o proponowanym sposobie obliczania wieku emerytalnego

Mówiąc w uproszczeniu, każdemu rocznikowi, który osiągnie pięćdziesiąt lat, powiemy, jaka jest jego przeciętna długość trwania życia i od niej odejmiemy 21,5 roku

W OBIEKTYWIE »GŁOSU«

Przyroda obudziła się do życia, kosiarzy poszły w ruch. Zdjęcie zrobione w Gutach. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

DZIŚ...

12 kwietnia 2024

Imieniny obchodzą: Damian, Juliusz, Saba

Wschód słońca: 5.42

Zachód słońca: 19.30

Do końca roku: 263 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Czekolady,

Międzynarodowy Dzień Lotnictwa i Kosmonautyki

Przysłowie:

„W kwietniu posucha, nikt nie rolnikom otucha”

JUTRO...

13 kwietnia 2024

Imieniny obchodzą: Hermenegilda, Ida, Marcin

Wschód słońca: 5.40

Zachód słońca: 19.32

Do końca roku: 262 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej,

Dzień Scrabble

Przysłowie:

„Kwiecień wilgotny, obiecuje rok stokrotny”

POJUTRZE...

14 kwietnia 2024

Imieniny obchodzą: Berenika, Justyna

Wschód słońca: 5.38

Zachód słońca: 19.34

Do końca roku: 261 dni

(Nie)typowe święta:

Święto Chrztu Polski

Przysłowie:

„Na Świętego Justyna, siew się w polu zaczyna”

POGODA

piątek

dzień: 17 do 18°C

noc: 10 do 9°C

wiatr: 4-6 m/s

sobota

dzień: 18 do 19°C

noc: 11 do 10°C

wiatr: 4-6 m/s

niedziela

dzień: 25 do 26°C

noc: 11 do 10°C

wiatr: 2-4 m/s

Pierwszy projekt autostradowy...

3,4 mld koron ma pochłonąć budowa odcinka autostrady D35 z Dżbánowa do Litomyśla w województwie pardubickim. Prace będzie prowadzić polska firma Budimex. – Z wielkim entuzjazmem i determinacją rozpoczynamy nasz pierwszy projekt autostradowy w Czechach – powiedział Cezary Łysenko, członek zarządu Grupy Budimex. Prace mają się zakończyć do 2027 roku.

Uroczysta i historyczna chwila dla Budimexu. Fot. mat. prasowe

Tomasz Wolff

Odcinek z Dżbánowa do Litomyśla liczy 7,6 kilometra. Kontrakt przewiduje budowę łącznie 147 obiektów budowlanych, w tym mo-

stów, wiaduktów, estakad oraz 6,3 km ekranów dźwiękochłonnych. Ponadto generalny wykonawca został zobowiązany do przebudowy około 16 km dróg lokalnych. Budowany odcinek ma być częścią przyszłej autostrady D35, która

ma stanowić alternatywę dla mocno zatłoczonej autostrady D1. Jej łączna długość ma wynieść 173,9 km.

– Projekt D35 jest naszym pierwszym krokiem ku ugruntowaniu stałej obecności na rynku czeskim.

Pamięć o tej zbrodni trwa

Dokończenie ze str. 1

Przypominamy wszystkich – wzięźniów i pomordowanych w Kozielsku, Starobielsku, Ostaszkowie, Miednoje, Charkowie i Katyniu. Pamiętamy i będziemy pamiętać. Przysięgam, że będziemy się spotykać każdego roku, by przypominać o tej zbrodni dokonanej na polskim narodzie przez władze ZSRR – zaznaczył Jan Rytko.

Pastor Marcin Pięta stwierdził, że miejsce na Konteszyńcu jest jednocześnie miejscem pamięci i przestrogi. Zauważył jednak, że historia pokazała, iż podobne zbrodnie powtarzają się, a ludzkość niewiele się nauczyła. – Zło nie rodzi się na froncie, gdzieś tam daleko, ale w sercu człowieka. Tam się rozpoczyna – podkreślił modląc się o to, by ludzkie serca były wolne od zła.

Podczas uroczystości Mateo Rucki, uczeń 2. klasy Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie, zaprezentował wiersz „Ocalić od zapomnienia” Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, uczestnicy odśpiewali „Rotę”, złożyli kwiaty i zapalili znicze.

Dalsza część miała miejsce w Ośrodku Kultury „Strzelnica”, gdzie zebrani mieli okazję zapoznać się z losami Rudolfa Bibro, więźnia obozów NKWD w Kozielsku i Griazowcu, który jako jeden z zaledwie 395 polskich jeńców cudem ocalał z masakry katyńskiej. Przybliżył je Stefan Król, jeden z autorów książki poświęconej Rudolfowi Bibro, pochodzącemu z Jabłonkowa weteranowi dwóch wojen światowych, legjonistcie i oficerowi rezerwy Wojska Polskie-

Goście złożyli kwiaty przed Tablicami Katyńskimi. Fot. LUKASZ KLIMANIEC

Wojna z jemiolą

Usuwanie jemioli wymaga dobrego przygotowania technicznego. Fot. Materiały prasowe projektu

W Karwinie i Czeskim Cieszynie wyprowadziano wojnę jemioli. Dzięki udziałowi w projekcie, który uzyskał wsparcie Funduszy Norweskich oraz Państwowego Funduszu Środowiska Naturalnego, rozprawiono się z tą pasywną rośliną na blisko 1400 drzewach. Prace trwały od jesieni do połowy marca.

W Karwinie zabieg usuwania jemioli przeprowadzono na ponad tysiącu drzew, głównie lip, topoli i jaworów. Te, których nie udało się uratować, wycięto, a w ich miejsce posadzono nowe. – Dotacja pozwoliła nam na posadzenie 141 nowych roślin. Można je spotkać na terenie całej Karwiny. Staraliśmy się wybiierać rozwiązania naturalne dla danego środowiska. Przede wszystkim chodzi o graby, lipy czy kwit-

nące drzewa czereśni – wyjaśnia Tomáš Tاملer odpowiedzialny za miejską zieleni.

W Czeskim Cieszynie udało się na razie ulżyć od pasywności na nich jemioli 330 drzewom. Podobnie jak w Karwinie dla niektórych z nich nie było już ratunku i zostaną zastąpione przez nowe sadzonki. Pomimo to drzewa zaatakowane przez jemiolę nie zniknęły zupełnie z krajobrazu obu miast. Ich włodarze deklarują jednak, że niezależnie od zakończenia wspólnego projektu będą kontynuowali zwalczanie pasożyta.

Koszty projektu, który obejmował również część edukacyjną przygotowaną dla uczniów szkół podstawowych przez Wyższą Szkołę Górniczą-Uniwersytet Techniczny w Ostrawie, sięgnęły 10,48 mln koron w Karwinie i 2,7 mln koron w Czeskim Cieszynie. (sch)

Spore utrudnienia

Spore utrudnienia drogowe czekają mieszkańców Jabłonkowa i okolicznych miejscowości w najbliższych miesiącach. 2 maja rozpocznie się przebudowa mostu nad potokiem Osetnica tuż przy sanatorium. Jak informują urzędnicy, prace potrwają do końca roku.

Za budowę odpowiada spółka Ponia Construct s.r.o. Z tego powodu powstanie utrudnienia na drodze II/474 (aleja Pokoju) w tym miejscu będzie nieprzejezdna przez siedem miesięcy – do początku listopada. W tym czasie piesi i rowerzyści będą mogli korzystać z kładki. (kdm)

Kierowcy samochodów będą jednak musieli korzystać z objazdu, który zostanie poprowadzony obwodnicą Jabłonkowa (w ciągu drogi I/68). Ruch autobusowy zostanie prowadzony w obu kierunkach objazdem – od przystanku w Jabłonkowie – w kierunku Nawsia i Boconowic drogami nr II/474, III/01148 i III/01144.

Przystanek autobusowy Jabłonkowa-Skotnia zostanie zlikwidowany, natomiast przystanek Jabłonków-Sanatorium będzie obsługiwany. Ale uwaga – autobusy będą kursowały według alternatywnego rozkładu jazdy. (kdm)

KRESKĄ MALOWANE

Rys. JAKUB MRÓZEK

MOSTY k. JABLONKOWA

Dla miłośników ekstremalnej jazdy na rowerze gmina wybudowała na Borowiu, na terenie Parku Krajobrazowego Beskidy, trasy „singletrailowe”, czyli specjalnie wymodelowane ścieżki rowerowe o szerokości odpowiadającej jednemu jednośladowi. Do użytku zostały oddane na początku bm. Odpowiednie są zarówno dla początkujących, jak i dla zaawansowanych rowerzystów. Pętla składa się z dwóch odcinków: jeden prowadzi pod górę, drugi w dół. Każdy z nich ma długość 2,3 km. (dc)

KOSZARZYSKA

W podgórskiej wsi do niedawna brakowało miejsc pod budowę domów jednorodzinnych. Po zmianie planu zagospodarowania przestrzennego można budować na działkach prywatnych w części wioski nazywanej Na Bagnach. Według wójta, jest ich 10-12. Gmina zainwestowała 5 mln koron w budowę drogi dojazdowej do działek. Prace dobiegają końca. Do parcel doprowadzony jest już wodociąg, kanalizacja i sieć energetyczna. (dc)

HAWIERZÓW

Problemy z samochodami ciężarowymi, które nieraz zajmują po dwa miejsca na parkingach publicznych i blokują przejazd pojazdów służb ratunkowych, zmusiły władze miasta do zaostreżenia przepisów. Do tej pory obowiązywał zakaz parkowania ciężarówek powyżej 3,5 tony na parkingach publicznych w godz. 21.00-6.00. Według nowych zasad, które będą

REKLAMA

WOLNE MIEJSCE PRACY
Gmina Sucha Górna zatrudni
REFERENTA DS. KADR, FINANSÓW I E-ADMINISTRACJI

Osoby zainteresowane stanowiskiem prosimy o przesłanie CV oznaczonego VR 2/2024 do Urzędu Gminnego w Suchej Górze w terminie do 15. 4. 2024

Więcej informacji na:
Oferty pracy Sucha Górna
www.hornisucha.cz

Smaczny Catering
na imieniny, urodziny, jubileusze i spotkania rodzinne

WWW.CATERINGCIESZYNY.PL +48 537 357 077

PROFESOR DANIEL KADŁUBIEC I TOMASZ WOLFF RECENZUJĄ NAJNOWSZĄ SZTUKĘ SCENY POLSKIEJ

W sobotę Scena Polska Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie wystawiła premierowo „Koguta w rosole”. Sztukę napisaną przez Samuela Jokica wzięto na warsztat wiele grup teatralnych... – Nie wierzyłem, że jestem w świątyni słowa, ale w jakimś rynsztoku. Nie jest też tak, że bezrobotni, a o nich jest sztuka, to taka wulgarna hołota. A na to wyszło – napisał w recenzji prof. Daniel Kadłubiec. – Wulgaryzmy... Trochę ich było, to fakt, ale nie zgadzam się, że po wyjściu z teatru można postawić znak równości między bezrobotnymi i wulgarną hołotą – odpowiedział Tomasz Wolff, redaktor naczelny „Głosu”.

»Kogut« w niesmacznym rosole

Scena Polska powinna być instytucją, która przede wszystkim nobilituje język etniczny, a zatem i gwara. To, co z jej strony płynie, powinno być godne naśladowania, powinno być normą, wzorcem.

Dlaczego o tym piszę? Otóż dlatego, że język „Koguta w rosole” jest czymś, co odbierałem nie tyle z niedowierzaniem, ile z zażenowaniem, wręcz przerażeniem. Jego tworzywem nie jest gwar, ale żargon przesiąknięty bohemizmami i – co mnie wprawiło w ostupienie – wulgaryzmami. Nie wierzyłem, że jestem w świątyni słowa, ale w jakimś rynsztoku. Nie jest też tak, że bezrobotni, a o nich jest sztuka, to taka wulgarna hołota. A na to wyszło.

Jeżeli taki miał być zamiar artystyczny, jeżeli miał on także przyciągnąć widzów właśnie przez ten rynsztokowy język, to należy się do tego odnieść z politowaniem. Nie jestem purytaninem, ale dla mnie było to żalotne.

Ten bełkot (spotęgowany u niektórych wadliwą dykcją), nafaszrowany, jak się rzekło, bohemizmami i wulgaryzmami, został tu pobogostawiony. Płynął bowiem z wyżyn zawodowego teatru. I ci, a jest ich немало, których mowa nie bardzo od niego odbiega, triumfują: A zatem mówimy tak jak trzeba. A my tu ciągle i w kółko o czystości gwary. Nic tu nie da szermowanie zamiarem artystycznym, że to język społecznego marginesu, który jednak zdecydowanie obraża, deklasuje bezrobotnych. Mało komu coś takiego przyjdzie do głowy. Najważniejsze jest przecieć to, co się słyszy. W narodzie się to rozplynie. Nie podoba mi się ten teatr, idę do innego. Ale na maleńkim Zaolziu z jedynym teatrem zawodowym, który w wielu odniesieniach jest wyrocznią, konsekwencją są zupełnie inne. Czy ktoś to bierze pod uwagę?

• Końcowa scena „Koguta w rosole”, najnowszej propozycji Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie. Fot. KARIN DZIĄDEK

Ludzie jednak, przyzwyczajani do tych standardów, będą bili brawo. Boże, jakie to fajne przedstawienie z tymi „cypami, utokami, nawet ciu... i chu...”. Aleśmy się naśmiali. Wyśmiewany przez Adama Wawrosza język staje się tu faktem, i to nie na zasadzie ironii, ale jako tworzywo literatury teatralnej. Moim zdaniem, granica elementarnej przyzwyczajoności, kultury słowa została zdecydowanie przekroczona. Mocno zapachniało „zyngruga”, czyli szambem, choćby motywowanym artystycznie.

Daniel Kadłubiec

Lekarstwo na dżunglę codzienności

I kolejny wątek, wręcz egzystencjalny – Scena Polska stoi w dużej mierze na widzach z Polski. Siedzieli na „Kogucie” jak na tureckim kazanie. Zresztą po spektaklu potwierdził to tłumacz z Polski. Mało co rozumiał. I co to jest? Brak szacunku dla widza. O niebo lepsi kulturalniejsi są w gwarze amatorskiej z Łomnej, Milikowa czy Ligotki Kameralnej.

Nie chcę dydaktyzować i mentorsko pouczać, ale oczywistością jest, że kulturalny język (i ten ludowy) jest podstawą egzystencji narodowej. Nie chcę twierdzić, że jeden spektakl zniweczy tę egzystencję, ale podcinamy sobie gałąź, na której siedzimy, nie mówiąc o tym, że wpisuje się on w tak groźne współczesne zjawisko obniżania standardów kulturowych.

stronie zamieszczono ogłoszenie, w którym poszukiwane są mężczyźni gotowi do pokazania swoich wdzięków przed pięć piękną. Co jakiś czas „Głos” łąduje też w reklamówce Grzegorza Widery, co jakoś mi nie gra. Gazeta w reklamówce? To trochę jak kłapki na Giewoncie albo białe skarpetki do sandałów.

Tak miała się zaczynać moja recenzja „Koguta” i rzeczywiście zaczęła, ale w tak zwanym międzyczasie e-maila ze swoimi uwagami wysłał prof. Daniel Kadłubiec, postanowiłem więc się w skrócie do tego odnieść i przebudować pierwotną koncepcję. Wyzwanie to duże, bo przynajmniej bez bicia, wolny czas spędzam na lekturze książek (to prawie nałóg) oraz w naturze (to drugi nałóg), więc do przybytku Melpomeny zaglądam rzadko. Zdecydowanie za rzadko. Nie chcę więc się specjalnie wymądrzać. Kilka słów chciałbym jednak skreślić „Koguta w rosole”, komedii opowiadającej o grupie bezrobotnych mężczyzn, którzy postanawiają założyć zespół chippendale, gra wiele teatrów w Europie. Marek Gierszał, przywołany przez profesora Kadłubca tłumacza sztuki, w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej odpowiadał za scenariusz i reżyserię. Rozumiem więc, że Scena Polska dopasowała przynajmniej do części z teatru napisanej przez Samuela Jokica do lokalnego kontekstu. Żeby było inaczej, choć – umówmy się – tak postawioną

sprawą Scena Polska „Koguta w rosole” już w Łodzi, Warszawie czy gdziekolwiek poza Śląskiem nie wystawi. Co do bohemizmów zgoda, też mnie raziło to „zachwaszczanie” całości czeskimi zwrotami. Nigdy nie byłem śfiredaktorem, ale reaktorem naczelnym. W efekcie w czasie dwóch godzin widzowie słyszeli dialogi w gwarze, gwarze z elementami języka czeskiego, języku czeskim, języku polskim i języku z Dalekiego Wschodu, którym posługiwał się Mustafa, jeden z bohaterów. Wulgaryzmy... Trochę ich było, to fakt, ale nie zgadzam się, że po wyjściu z teatru można postawić znak równości między bezrobotnymi i wulgarną hołotą. Komu nie zdarzy się zakląć na co dzień, niech pierwszy rzuci kamieniem. Brutalna prawda jest taka, że ogólnie język uległ w ostatnim czasie uproszczeniu i zachwaszczeniu przekleństwami. Nie chcę pisać, że to pozytywne zjawisko, bo dla mnie ideałem jest piękny literacki język polski, ale z drugiej strony jeżeli ktoś wypowie kilka brzydkiich słów ze sceny, w czasie komedii, świat się chyba nie zawali. Czy się komuś podoba, czy nie, wulgaryzmy są częścią naszego języka. A wracając do czeskich naleciałości, gorzej, gdy jest to proces ciągły, z czym mamy do czynienia w niektórych sytuacjach w naszym codziennym życiu. W teatrze człowiek gości dwie godziny, wychodzi i teoretycznie może szybko przestawić się na właściwe tory.

Na przykład dziecko, z którym nauczyciel komunikuje się bardziej gwarą i po czesku, niż w naszym ojczystym języku, będzie znacznie trudniej „naprawić”.

•••

„Kogut w rosole” to komedia. A komedia ma przede wszystkim dać śmiech. A przy okazji, pan profesor nie raczył wspomnieć o tym, że protagoniści przedstawienia nie tylko przekleniają, ale i całkiem niezłe się poruszają na scenie. A przecież do zrozumienia tańca nie jest potrzebna znajomość żadnego języka. John Travolta pewnie miałby jakieś drobne uwagi, ale z racji tego, że jest daleko, nie będziemy nim sobie zaprzęcać głowy. „Kogut w rosole” to nie na przykład „Dziady”, które na czynnik pierwsze będziemy mogli rozbić w głowie jeszcze przez rok czy nawet dłużej. Na koniec, jak dla mnie takie sztuki, jak „Kogut w rosole” są potrzebne, żeby przetrwać kolejny dzień w dżungli codzienności. Bez oglądania się na środki. Konsekwentnie budowany między innymi przez media negatywny obraz codzienności zmusza nas do sięgania czasami po treści mało skomplikowane, żeby nie powiedzieć proste jak budowa cepa, do wyczyszczenia głowy i zresetowania się. A to duże uproszczenie. Bo z „Koguta” można wyciągnąć wiele ciekawych wątków, między innymi ten o podporządkowaniu się mężczyźnie ich piękniejszemu polówkom. **Tomasz Wolff**

Teatrzyk puka do dzieci

W Miejsowym Kole Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Milikowie-Centrum założono teatrzyk dziecięcy. Premierowo wystąpił w Wielkanoc, po raz drugi w ubiegłą niedzielę, przed przedstawieniem „dorosłego” teatru amatorskiego. Prowadzą go nauczycielki miejscowej polskiej szkoły i przedszkola.

Danuta Chlup

Teatrzyk zdobył duże brawa za skecz historyczno-humorystyczny pt. „Ślub Mieszka I z Dobrawą”. Jak sama nazwa sugeruje, tematem były wydarzenia poprzedzające chrzest Polski, czyli przyjęcie chrześcijaństwa przez księcia Polan Mieszka I w 966 roku oraz jego ślub z czeską księżniczką Dobrawą z dynastii Przemysławów. Młodzi aktorzy dowiedli, że nawet poważne wydarzenia historyczne z zamierzalnych czasów można przedstawić z humorem, tu i ówdzie wplatając elementy współczesności (na przykład SMS-y). Trójka aktorów (Helena Hóta, Sebastian Stonawski i Jakub Szpyrc) dała świetny popis umiejętności scenicznych.

Nowo założony teatrzyk prowadzą pani Daria Hóta i Agata Stonawska – nauczycielki polskiej szkoły i przedszkola w Milikowie. W środę wieczorem odbyło się w Domu PZKO spotkanie organizacyjne, na które zaproszono dzieci w wieku szkolnym, zainteresowane zabawą w teatr. Uzgodniono, że próby będą się odbywały w środy o godz. 18.00. Do grupy, która już się utworzyła, mogą dołączyć kolejni chętni, także z innych miejscowości.

Pani Daria uważa, że teatr to świetny sposób, aby wydobyc z dzieci drzemiące w nich zasoby. – Rozkręcamy „Puk puk... teatrzyk”. Nazwałyśmy go tak, ponieważ chcemy „zapukać” do dzieci, które siedzą w Internecie, w mediach społecznościowych. Chcemy wydobyc z dzieci ich talenty, kreatywność, pomysły. Jako nauczycielki zauważyliśmy,

„Puk puk... teatrzyk”

I jego skecz o Mieszku i Dobrawie będzie można ponownie obejrzeć w niedzielę 21 bm. o godz. 16.00 podczas kolejnego popołudnia teatralnego w Domu PZKO w Milikowie-Centrum. Zespół MK PZKO już po raz trzeci wystawi komedie gwarowe „Noworoczno lawstori” i „Inzerat” wyreżyserowane przez Andrzeja Mazurę i Halinę Wactawek.

że jest ogromny problem logopedyczny. Na naszych spotkaniach będą ćwiczenia głosu, dykcji, logopedyczne, będziemy uczyli dzieci wyrażać radość i inne emocje. To będzie zabawa, nie tylko granie przedstawień. Teatr jest czymś fantastycznym – mówiła z entuzjazmem po przedstawieniu.

• Mieszko I dowiaduje się, że jeżeli chce uchodzić za cywilizowanego władcę, powinien zapomnieć o słowiańskich bogach i przyjąć chrześcijaństwo Fot. DANUTA CHLUP

E-mail: danuta.chlup@glos.live

Pisząc do nas, podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Prosimy o nadsyłanie listów o objętości do 2000 znaków ze spacjami.

Biało-czerwony konkurs

Konsulat Generalny RP w Ostrawie zachęca uczniów polskich szkół na Zaolziu do udziału w Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym #NaszaFlagaPL. Przewidziane są atrakcyjne nagrody pieniężne. Łączna pula nagród wynosi 6 tys. złotych. Termin nadsyłania prac upłyne 5 maja.

Konkurs skierowany jest do uczestników indywidualnych w dwóch kategoriach: klasy 1.-3. oraz 4.-8. szkół podstawowych. Prace plastyczne wykonane dowolną techniką (rysunek, grafika, malarstwo, kolaż, techniki elektroniczne) mogą dotyczyć kilku tematów. Każda praca musi koniecznie zawierać polską flagę lub biało-czerwony motyw.

Organizatorzy proponują następujące tematy:

- Przedstaw swoją wizję artystyczną, w której pokażesz, jak obchodzisz Święto Konstytucji 3 Maja lub jak wyglądało uchwalenie Konstytucji 3 Maja.
- Przedstaw swoją wizję artystyczną, prezentującą polską flagę państwową w kontekście twojej małej ojczyzny oraz jej dziedzictwa kulturowego (tradycja, zwyczaje miasta, regionu, województwa).
- Przedstaw swoją wizję artystyczną ważnego wydarzenia z historii Polski (np. chrzest Polski, bitwa pod Grunwaldem, odsieć wiedeńska, odzyskanie niepodległości).
- Przedstaw swoją wizję artystyczną, w której pokażesz, jak wyrażasz swoją miłość do Ojczyzny. Regulamin konkursu oraz informacje nt. sposobu zgłaszania prac opublikowane zostały na stronie internetowej naszego flaga.pl. W regulaminie podane jest wprawdzie, że konkurs dotyczy szkół z terenu całej Polski, lecz w kontakcie z organizatorami ustaliliśmy, że prace mogą nadsyłać także uczniowie polskich szkół z zagranicy.

Organizatorami konkursu są Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja oraz Fundacja Szczęśliwe Dzieciństwo w Lublinie. **(dc)**

GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA

Zabawna geometria w naszej szkole

Geometria to taka część matematyki, którą się albo lubi, albo jej nie lubi. W naszej szkole w Ropicy w tym roku szkolnym realizujemy projekt pn.: „Kto to był? Poznajemy sławnych”. Wybraliśmy m.in. Archimedesesa, który znany był z tego, że kochał geometrię i dokonał wielu odkryć. W związku z tym postanowiliśmy zorganizować zajęcia geometryczne w formie zabawy. Zaproponowaliśmy klasy Michaęle Raszkę z Centrum Pedagogicznego, która przygotowała dla dzieci ciekawe zajęcia z podstawowymi pojęciami geometrii płaskiej.

Dorotka z klasy czwartej tak napisała:

„Pani Michaęla przyniosła do naszej klasy Punkciaka, który wyruszył w podróż po linii prostej. Szedł później po prostej i po odcinku. Po moście z linii łamanej przeszedł przez morze

i z pomocą kumpla Cyrkła dotarli do miasta trójkątów. Razem z dwoma trójkątami ludzikami wylecieli z miasta trójkątnym samolotem, aby złapać Gumkę-Rozrabiakę, która wygumowała część ich pracy na trójkątnej budowli. Z okna samolotu dojrzeli Gumkę, więc postanowili wyładować. Niestety, samolot rozbił się i złamał skrzydło. W mieście czworokątów poradzono im, w jaki sposób dorobić skrzydło. Pozналиśmy więc przekątną. Dzięki tej pomocy Punkciak z towarzyszami mogli Gumkę złapać. Za karę miała ona wygumować linię prostą. A spróbujcie to zrobić! Tego się nie da. Gumka gumowała, gumowała, aż stała się małatka, wskoczyła dzieciom do piórniaka i od tej pory pomaga im na lekcjach geometrii”.

Lidia Rucka, kierowniczka polskiej szkoły w Ropicy

Język polski musieli zdać za pierwszym razem

W Polskim Gimnazjum im. J. Słowackiego w Czeskim Cieszynie rozpoczęły się egzaminy wstępne o kilka dni wcześniej niż w większości szkół średnich w RC. Powodem jest egzamin z języka polskiego, który każdy kandydat do tej placówki powinien zdać.

Beata Schönwald

Egzaminy wstępne z języka polskiego szkoła zorganizowała w poniedziałek i wtorek. W pierwszym dniu przystąpiło do nich 62 uczniów, w drugim 63. – Do naszej placówki zdają również dwie osoby z Ukrainy. Jedną z nich na własną prośbę zamiast egzaminu pisemnego miała rozmowę kwalifikacyjną – poinformowała „Głos” zastępca dyrektora Polskiego Gimnazjum Daniela Kulhanek. Zdecydowana większość osób, które przyszły na egzaminy wstępne z języka polskiego, wpisała w podaniu

• We wtorek egzaminy wstępne z języka polskiego pisali uczniowie szkół podstawowych z Czeskiego Cieszyna i Jablonkowa. Fot. BEATA SCHÖNWARD

Polskie Gimnazjum na pierwszym miejscu. Zrobiło tak 97 tegorocznych dziewiątoklasistów. Pozostali chcą podjąć naukę w tej placówce w drugiej lub w trzeciej kolejności.

Jedną z nich jest Zofia Gottwald, uczennica polskiej szkoły pod-

stawowej w Czeskim Cieszynie. Polskie Gimnazjum umieściła w podaniu na drugiej pozycji. – Na pierwszym miejscu wpisałam szkołę angielską, ponieważ bardzo lubię ten język. Natomiast Polskie Gimnazjum wybrałam dlatego, że ma

rozwinęte języki i podobają mi się tutaj klasy chemiczne i biologiczne – przyznała.

Z kolei jej koleżanka Anna Nowatowska chce kontynuować edukację w Polsce. – Muszę zdać egzaminy, ponieważ w Polsce wymagają tego

ode mnie. Trochę jest nerwówka, ale zobaczymy, jak będzie – stwierdziła przed rozpoczęciem zmagania z językiem polskim.

Autorką testów egzaminów wstępnych z języka polskiego do czesko-cieszyńskiego gimnazjum jest Barbara Kubiczek, metodyk Centrum Pedagogicznego dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Czeskim Cieszynie. To ona będzie je również poprawiała. Młodzież musiała się w nich wykazać umiejętnością pracy z tekstem, czytania ze zrozumieniem, używania właściwych argumentów, wyrażania własnych myśli w formie pisemnej, interpretacji poezji, a także znajomością podstawowych zagadnień językowych i gramatycznych. Na wypełnienie testów uczniowie mieli 60 minut. Z ich dokładną treścią można się zapoznać na stronie internetowej www.gympol.cz, w zakładce Kandydaci – Kursy przygotowawcze.

Dziś i w poniedziałek kandydatów do gimnazjów i innych szkół średnich w RC czekają jednolite państwowe egzaminy wstępne z języka czeskiego i matematyki. Tak samo jak w ubiegłych latach uczniowie mają więc dwie próby i ostatecznie liczyć się będzie lepszy wynik. Inaczej niż w przypadku języka polskiego, gdzie każdy miał tylko jedną szansę na zdanie egzaminu.

W »handlówce« ruszył maturalny maraton

Dla jednych napisanie wypracowania z języka polskiego to frajda, dla innych nie lada wyzwanie. Tak było również w przypadku tegorocznych polskich maturzystów Akademii Handlowej w Czeskim Cieszynie. W środę zdawali egzamin pisemny z języka polskiego.

Do wyboru mieli aż pięć tematów. Przy każdym została dokładnie określona forma wypowiedzi. Można było się więc zmierzyć z charakterystyką, opowiadaniem, rozważaniem czy opisem krajobrazu. Na podjęcie decyzji uczniowie mieli pięć minut. Na napisanie wypracowania 120 minut.

Livia Woźniak wybrała ostatni temat z oferty, zatytułowany „Który skrzywdziłeś?”. – Lubię pisać rozważania, a temat, którego się podjęłam, miał wykazać, w jaki sposób decyzja jednego człowieka może zaważyć na losach zwykłych ludzi. Uznałam więc, że napiszę wypracowanie na temat wojny i tych, którzy je wywołali – stwierdziła czwartoklasistka. Przyznała, że jeśli chodzi o maturę,

to praca pisemna z języka polskiego była dla niej najłatwiejsza, ponieważ lubi pisać wypracowania, opowiadania i rozważania. Najbardziej martwi się natomiast o wyniki z języka czeskiego, który jest dla niej językiem obcym, a nie jak polski językiem ojczystym.

Anetta Sikorowa, wręcz przeciwnie, za najtrudniejszą część matury

uważa właśnie wypracowanie pisemne z języka polskiego. – Obawiałam się, że nie będę miała wystarczającego zasobu słów, ale myślę, że sobie poradziłam. Wybrałam temat trzeci, ponieważ odpowiadał mi najbardziej pod względem formy – powiedziała.

W Akademii Handlowej w Czeskim Cieszynie matury rozpoczęły

Tematy matur pisemnych w Akademii Handlowej

1. Kto w realnym świecie zasługuje na miano „superbohatera”? (charakterystyka)
2. Ten zakątek mojego miasta urzekł mnie swoim pięknem. (opis krajobrazu)
3. Dźwięk pamięci... Główny bohater odkrywa stary zegar, który posiada magiczną zdolność przenoszenia go w czasie. (opowiadanie)
4. Sztuczna inteligencja zagrożeniem/szansą dla ludzkości. (rozważanie na temat jednej z dwóch możliwych wersji powyższej tezy, ewentualnie ich skonfrontowanie)
5. „Których skrzywdziłeś” – w 20. rocznicę śmierci C. Miłosza i 85. rocznicę wybuchu II wojny światowej. (rozważanie o tym, w jaki sposób decyzja jednego człowieka może wpłynąć na życie zwykłych ludzi)

• Anetta Sikorowa i Livia Woźniak przed rozpoczęciem matury pisemnej z języka polskiego. Fot. BEATA HUPKA

się we wtorek od egzaminu pisemnego z języka czeskiego. W czwartek uczniowie pisali wypracowania z języków obcych. Jeszcze w kwietniu będą zdawali na komputerach praktyczną część matury z przedmiotów fachowych. Natomiast tak jak wszyscy maturzyści w całej RC, na początku maja będą rozwiązywali państwowe testy dydaktyczne z ję-

zyka czeskiego oraz matematyki lub języka obcego. Ustne egzaminy przy tradycyjnym zielonym stole potrwają do 31 maja. Uczniowie realizujący program Akademia Handlowa z Polskim Językiem Nauczania będą zdawali je z języka czeskiego, polskiego, obcego, jeśli nie wybrali na egzaminie państwowym matematyki, oraz z ekonomiki i księgowości. (sch)

W krainie serów

Z obiektywem wybraliśmy się do Herczawy, by dowiedzieć się czegoś na temat produkcji sera. W tej miejscowości na polsko-czesko-słowackim trójstyku państwa Staniowie zajmują się wyrobem serów już od lat. Zapytaliśmy, jakie są fazy powstawania sera, który potem zagości na naszych stołach... W dużym skrócie wygląda to tak: mleko pasteryzuje się w temperaturze 63 stopni Celsjusza przez 30 minut. Następnie chłodzi się je do 35 stopni i doprawia. 20 minut trwa dojrzewanie, po czym dodaje się tzw. podpuszczkę, która niejako „ścina” mleko i powoduje wytrącenie się tzw. skrzepu serowego. Ten się rozkrawa i miesza na ziarno czy granule, które osiadają na dnie, a na wierzchu powstaje serwatka. Ser z dna wyciąga się do foremek i czeka się na drugi dzień. Wtedy to wkłada się uformowany ser do zalewy solnej (2 kg soli na 10 litrów wody) na jedną godzinę. Na koniec ser się suszy i dowolnie przyprawia czy marynuje.

Tekst i zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

»Samuraj« z Nieborów ratował polskie dzieci

Karol Pawlica, urodzony przed 140 laty w Nieborach, ratował polskie dzieci z Syberii i Mandżurii. Był działaczem humanitarnym Polskiego Komitetu Ratunkowego Dzieci Dalekiego Wschodu. Komitet ten w latach 1920-1923 repatriował przez Japonię i USA do Polski 877 polskich dzieci. W zeszły piątek odbyło się w Domu PZKO w Trzyńcu-Nieborach spotkanie wspomnieniowe.

Danuta Chlup

Odkrycie dokonania Karola Pawlicy z pewnością stanowi przełom w działalności naszego Miejskiego Koła PZKO. Karol Pawlica jest postacią na wskroś pozytywną, jest przykładem na to, jak ważna jest bezinteresowna pomoc drugiemu człowiekowi. Szczególnie w dzisiejszych, niepewnych czasach to przesłanie nabiera na znaczeniu – powiedziała Halina Szczotka, prezes MK PZKO w Nieborach.

Wykład o bohaterze wieczoru przygotowała opiekunka Izby Tradycji Miejskiego Koła i redaktorka „Zwrotu” Sylwia Grudzień.

Historię Karola Pawlicy odkryliśmy dzięki dokumentom, listom i zdjęciom przekazanym nam przez Jadwigę Halicką. Zbiór ten należał do Pawlicy, który był wujem teściowej pani Jadwigi. Dzięki tej kolekcji i historii rodzinnej przekazywanej z pokolenia na pokolenie udało nam się odtworzyć życiorys wyjątkowego nieborowianina – agronoma, ekonomy, dyplomaty, członka MK PZKO i przede wszystkim działacza humanitarnego – mówiła Grudzień.

Jadwidze Halickiej z Cieszyńska wręczono na spotkanie kwiaty wraz z podziękowaniami.

Miejsce Koło PZKO ma dwóch bohaterów

Wyrażamy niesamowitą wdzięczność pani Jadwidze Halickiej za przekazanie nam pamiętek po Karolu Pawlicy. Będą one tworzyć istotną część zbiorów naszej Izby Tradycji. Przypomnę, że w zbiorach znajduje się też kasetka do przechowywania przyborów toaletowych wykonana przez Pawła Oszeldę – naszego patrona. Teraz nasze koło ma dwóch bohaterów – Karola Pawlicę i Pawła Oszeldę, których łączy jedna idea, jaką jest poświęcenie dla drugiego człowieka w imię wolności – podkreśliła Halina Szczotka.

Przed spotkaniem w Domu PZKO złożono kwiaty na grobie „samuraja” na cmentarzu ewangelickim w Nieborach. Wartę honorową pełniła Drużyna Harcerska „Czarne Pantery” z Trzyńca. Spotkanie w Domu PZKO im. Karola Oszeldy rozpoczęło się pokazem japońskiej sztuki walk kendo w wykonaniu Wiślańskiej Sekcji Kendo Genryoku. Japońskim gościem była Yumi Yoshida – przedstawicielka Ośrodka Fukudenkai w Polsce, który zajmuje się historią dzieci syberyjskich w Japonii.

Przydomkiem „Samuraj z Nieborów” nadal Karolowi Pawlicy (1884-1970) cieszyński dziennikarz Tadeusz Kopiczek w opublikowanym w 2003

• Pokaz japońskiej sztuki walki kendo.

• Roman Wirth z pomocą harcerzy zorganizował dla dzieci warsztaty origami.

877

polskich dzieci z Syberii i Mandżurii uratował na początku lat 20. ub. wieku Polski Komitet Ratunkowy Dzieci Dalekiego Wschodu. W pracę komitetu był zaangażowany Karol Pawlica pochodzący z Nieborów.

roku na łamach „Głosu Ziemi Cieszyńskiej” artykule pod tym samym tytułem. Dziennikarz w tekście zasugerował, że Pawlica za swój bohaterki czyn ratowania polskich sierot został odznaczony w Japonii godnością samuraja. Dzisiaj wiadomo, że to była dziennikarska fantazja. Organizatorzy spotkania mają jednak nadzieję, że przydomek ten przylgnie do nieborowianina na stałe, bo choć nie miał tytułu samurajskiego, odznaczał się w życiu wytrwałością, honorem i współczuciem.

Kim był Karol Pawlica?

20 lipca 1920 roku Karol Pawlica wyruszył jako jeden z czterech opiekunów 56-osobowej grupy dzieci z Władystoku do portu w Tsurudzie w Japonii. Następnie wraz z podopiecznymi przebywał w sierocinicy Fukudenkai w Tokio. W tym okresie Pawlica zajmował się również finansami Komitetu i prowadził negocjacje dotyczące transportu dzieci do Ameryki. Pod koniec września wypłynął z dziećmi japońskim statkiem handlowym do Stanów Zjednoczonych. Po dwutygodniowym rejsie grupa dotarła do Seattle.

W czasie I wojny światowej został zmobilizowany jako porucznik rezerwy armii austro-węgierskiej. W 1915 roku trafił do niewoli rosyjskiej i został przesłany do azjatyckiej części carskiej Rosji. Najprawdopodobniej do końca wojny przebywał w obozie jenieckim w Szkotowie niedaleko Władystoku. Od 1919 roku był członkiem Polskiego Komitetu Ratunkowego Dzieci Dalekiego Wschodu, którego celem była ewakuacja polskich dzieci, w głównej mierze sierot i pól sierot, z Rosji ogarniętej rewolucją bolszewicką i wojną domową. Były to m.in. dzieci polskich zesłańców.

• Sylwia Grudzień opowiedziała o życiu i dokonaniach „samuraja”.

• Jadwiga Halicka na spotkaniu w Trzyńcu-Nieborach. Zdjęcie: DANUTA CHLUP

Po przybyciu do USA Pawlica krótko pracował w Konsulacie Generalnym w Chicago. Rozważał powrót w ojczyście strony, lecz ze względu na niepewną sytuację polityczną i gospodarczą regionu zdecydował się zamieszkać w Polsce. W maju 1921 roku Ministerstwo Byłej Dzielnicy Pruskiej w Warszawie skierowało go do pracy w Wydziale Rolnictwa i Dóbr Państwowych Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Toruniu. Kilka miesięcy później awansował do rangi radcy powiewody pomorskiego.

W połowie lat 30. przeszedł na emeryturę i powrócił na Śląsk Cieszyński. Został członkiem Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji. Jego losy w czasach II wojny światowej nie są znane. Po wojnie osiadł w rodzinnych Nieborach. Wstąpił do Miejskiego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Zmarł w 1970 roku w wieku 86 lat. Piątkowa impreza cieszyła się dużą popularnością. Wśród gości pojawili się m.in. konsul generalna RP w Ostrawie Izabella Wohejko-Chwastowicz oraz wiceprezydent Trzyńca Radim Kozlovský. ▲

»Palace«, brama do piekła

Położony u stóp Giewontu pensjonat „Palace” w okresie międzywojennym był perełką modernizmu w Zakopanem. W 1939 roku Niemcy urządzili w nim siedzibę gestapo, w której bestialsko torturowali i mordowali mieszkańców z całego Podtatrza. – Nazwa „Katownia Podhala” nie wzięła się znikąd – mówi Michał Murzyn, dyrektor Muzeum Tatrzańskiego, które po 85 latach od tamtych wydarzeń i burzliwych, powojennych losów budynku, odrestaurowało go tworząc niezwykłe Miejsce Pamięci.

• Odrestaurowany budynek dawnego pensjonatu „Palace” jest dziś Miejscem Pamięci.

Lukasz Klimaniec

Przed wyjazdem do Zakopanego i spotkaniem z dyrektorem Muzeum Tatrzańskiego nie znalazłem tego zdjęcia, jakie można zobaczyć na stronie poświęconej Muzeum Palace. Pokazuje ono budynek dawnego pensjonatu „Palace” w 2012 roku, który ponownie służy jako miejsce wypoczynku. Na znajdujących się od frontu balkonach pierwszego, drugiego i trzeciego piętra są rozwieszzone ręczniki, bluzy i części garderoby. Niby nic niezwykłego, w końcu to pensjonat pełen turystów. Ale dziwnie patrzy się na te fotografie znając historię budynku i okrucieństwa zadawanego więźniom. Jeszcze trudniej pojąć, że w znajdującej się w piwnicy celi, w której Niemcy podczas wojny więzili kobiety, na początku XXI wieku urządzono...saunę, obok strefy masażu i pokój wypoczynkowy, a przed wejściem do cel więziennych kato-

Tuwim na schodach

Wystawa prowadzi przez pięć kondygnacji budynku – zaczyna się od czasów przedwojennych, pokazując, czym żyło miasto. Na zdjęciu Michał Murzyn, dyrektor Muzeum Tatrzańskiego. Zdjęcie: LUKASZ KLIMANIEC

Miejsce Pamięci

Na szczęście to już przeszłość. Od dwóch tygodni zwiedzający mogą wchodzić do lśniącego białego Muzeum Palace, które po starannym odrestaurowaniu zostało przekształcone w Miejsce Pamięci. Można w nim odkryć historię Zakopanego i jego bogactwo lat przedwojennych (zobaczyć m.in. fragment kopuły obserwatorium meteorologicznego na Kasprowym Wierchu, plakaty zapowiadające m.in. występ tatrzański w 1928 r., pierwsze igrzyska zimowe „Makkabi” z 1933 r., sprzęt narciarski z lat 30., przegotowania do Święta Gór), dowiedzieć się, jakie zmiany przyniosła wojna (m.in. zawłaszczenie przez Niemców symbolu górala

i góralszczyzny, unikatowe fotografie Zakopanego z lat wojennych, oryginalne dokumenty i ulotki – odezwy i zarządzenia), a przede wszystkim poznać okrutną historię tego miejsca, odwiedzając cele więzienne, widząc na ścianach uratowane przed zniszczeniem napisy wyryte przez więźniów, krocząc drewnianymi schodami z lat 30. na piętro budynku, gdzie trwały przesłuchania (tortury), oglądając fotografie ludzi wysłanych z „Palace” do Auschwitz, a nawet słuchając za pośrednictwem multimedialnych relacji świadków tamtych wydarzeń.

Inspiracja Góreckiego

Wśród wielu napisów na ścianach w celach więziennych „Palace” znajdują się słowa modlitwy Heleny Błażusiakówny, która wyrzyła ją jednym z żebów, jakie wybił jej Niemcy. „Mamo, nie płacz, nie. Niebios Przeczysta Królówo, Ty zawsze wspieraj mnie. Zdrowaś Mario, Łaskiś Pełna. Zakopane Palace, cela nr 3, ściana nr 3. Błażusiakówna Helena Wanda, lat 18, siedzi od 25 września 44”. Te słowa stały się inspiracją dla kompozytora Henryka Mikolaja Góreckiego, który po namowieniu Wincentego Galicy, więźnia torturowanego w „Palace”, w kwietniu 1976 roku wykorzystał tę modlitwę w partii wokalne drugiej części III Symfonii op. 36 – „Symfonii pieśni żałobnych”. W latach 90. XX wieku ten utwór zyskał światową sławę. W Muzeum Palace na trzecim piętrze jest urządzenie, które umożliwiła odegranie tego utworu.

– „Palace” był budynkiem, który odwiedzało sporo turystów. Jest zdjęcie Juliana Tuwima siedzącego tu na schodach. Nie był to anonimowy budynek – zaznacza dyrektor Muzeum Tatrzańskiego. Zwraca uwagę, że o ile dziś nazwa „Palace” jest wymawiana po angielsku (fonetycznie to „palas”), o tyle dla górali był to po prostu „Palace” (fonetycznie „palace”).

– Ten budynek w latach trzydziestych był symbolem odradzającego się Zakopanego i odradzającej się Polski po odzyskaniu niepodległości – wskazuje Michał Murzyn.

Katownia Podhala

Świątynia trwała osiem lat. Wojna rozpoczęła jego ponurą historię. W 1940 roku Niemcy zdecydowali o utworzeniu w nim siedziby gestapo, które objęło nadzorem ówczesny powiat nowotarski (od Suchej Beskidzkiej po Szczawnicę i od Lubnina do południowej granicy Polski z 1939 roku). Wiadomo, że były inne wille, które Niemcy oglądali, ale „Palace” najlepiej spełniał swoją rolę. Był trochę w centrum, a trochę

• Wystawa prowadzi przez pięć kondygnacji budynku – zaczyna się od czasów przedwojennych, pokazując, czym żyło miasto. Na zdjęciu Michał Murzyn, dyrektor Muzeum Tatrzańskiego. Zdjęcie: LUKASZ KLIMANIEC

chę na uboczu. Był nowoczesnym, ładnym budynkiem, który spełniał wiele funkcji dla machiny okupacyjnej m.in. dzięki piwnicom. I tak oto stał się symbolem okrucieństwa i bestialstwa zyskując miano „Katowni Podhala”.

– Mamy zidentyfikowanych około 1500 osób z imienia i nazwiska, które były tu przetrzymywane. Niektóre szacunki mówią o liczbie 2 tysiące, inne o 4 tysiącach osób. My mamy udokumentowanych 1500 osób, choć zdajemy sobie sprawę, że więźniów było z pewnością więcej – przyznaje mój rozmówca.

W pokojach na parterze, pierwszym i drugim piętrze urządzono pokoje przesłuchań. Budynek został otoczony drutem kolczastym. Wiele torturowanych osób zmarło, niektórzy byli rozstrzelani, jeszcze inni – skatowani torturami – wysłani do obozów koncentracyjnych, gdzie wkrótce umierali.

– To była brama do piekieł. Jakkolwiek ją nazwać. Bo czy ktoś zginał tu, czy w innych miejscach, po prostu „Palace” stanowiło pewną bramę – uważa Michał Murzyn. Dodaje, że w „Palace” więzieni byli głównie mieszkańcy Podhala. I nie tylko górale, ale także zakopiańczy (szacuje się, że w Zakopanem jest około 8 procent górali, pozostali to zakopiańczycy, czyli osoby, które osiadły w tym mieście – taką była rodzina Sznajdrów, która wniosła „Palace”), także Żydzi, żołnierze oraz osoby, które zostały posiadzone o współpracy z partyzantką lub AK.

– Niektórzy stąd już nie wychodzili. Około stu zidentyfikowanych osób zostało tu zamordowanych. Ale mogłoby być ich więcej, szacunki mówią o nawet 400 osobach. Część osób wypuszczano po to, by na drugi dzień gestapo znów ich zabrało. Inni trafiali do więzień w Tarnowie, w Krakowie czy do obozów koncentracyjnych – mówi dyrektor Muzeum Tatrzańskiego.

Powojenne losy budynku Michał Murzyn określa historią niepamięci. Bo choć garstka osób od chwili zakończenia wojny starała się o upamiętnienie ofiar gestapo w tym budynku, to poza więziennymi celami, ale „Palace” najlepiej spełniał swoją rolę. Był trochę w centrum, a trochę

Gdzie i kiedy

Muzeum Palace znajduje się w Zakopanem przy ul. Chałubińskiego 7. Czynne jest od środy do niedzieli w godzinach od 10.00 do 18.00. W poniedziałki i wtorki jest nieczynne. Póki co, wstęp wynosi symboliczne 1 zł. Aktualnie można zwiedzać pierwszą część wystawy stałej. Pozostała jest w trakcie tworzenia.

W grudniu 2017 roku, dzięki zaangażowaniu miasta, Zakopane i Stowarzyszenia Muzeum Walk i Męczeństwa „Palace” – Katownia Podhala, gmina kupiła „Palace” za 11,5 mln zł. 13 grudnia 2021 roku Muzeum Tatrzańskie odkupiło od miasta dawny pensjonat za dotację z budżetu państwa (8,6 mln zł). Za unijne pieniądze (12 mln zł), wsparciu rządu i urzędu marszałkowskiego (4 mln zł) w kwietniu 2022 roku rozpoczęły się prace związane z utworzeniem miejsca pamięci. W marcu tego roku miejsce zostało uroczysto otwarte, a 27 marca uroczysto zwiedzającym.

Z widokiem na Giewont

– Autentyzm był dla nas istotny przy tworzeniu tego miejsca, a także wyważenie i spokój – przyznaje Michał Murzyn. W piwnicach wyeksponowane zostały podłogi i ściany z napisami wyrytymi przez więźniów. Na piętrach o wojnie przypominają odsłonięte gdzieniedzie fragmenty tyłku i cegieł. Jest wiele artefaktów, zdjęć i multimedialnych. Cały budynek tonie w bieli opowiadając trudną i bolesną historię nie w przytłaczający sposób, ale przystępny i prosty często za pomocą minimalistycznych środków.

– „Palace” ma być miejscem pamięci. To podstawowa funkcja. Ma skłaniać do refleksji, a nie epatować agresją, nienawiścią i negatywnymi skojarzeniami. Nie budujemy tu traumy, ale chcemy oswoić ludzi z tym z miejscem, pokazać, że tu ginęli ludzie, a ten budynek jest ważny dla naszej pamięci i jest wyrazem szacunku dla osób, które tutaj były przetrzymywane – podkreśla. ▲

SPORT

W SKRÓCIE

NAJWAŻNIEJSZE DATY DLA ORŁÓW PROBIERZA. Początek zgrupowania – 2 czerwca w Warszawie, zgłoszenie ostatecznej kadry na turniej do UEFA – pięć dni później, a wyjazd do bazy w Hanowerze – 11 czerwca. To najważniejsze daty piłkarskiej reprezentacji Polski przed rozpoczynającymi się 14 czerwca mistrzostwami Europy w Niemczech. Biało-czerwoni przed wylotem do Niemiec rozegrają u siebie dwa towarzyskie spotkania – 7 czerwca z Ukrainą i trzy dni później z Turcją. – Do 7 czerwca musimy zgłosić do UEFA ostateczną kadrę na mistrzostwa – powiedział PAP rzecznik prasowy reprezentacji Polski Emil Kopański.

WYGRANA BARCELONY Z PSG. LEWANDOWSKI BYŁ WIDOCZNY. Dzięki dość niespodziewanej wygranej w Paryżu z Paris Saint-Germain 3:2 Robert Lewandowski i jego koledzy z Barcelony znacząco przybliżyli się do półfinału Ligi Mistrzów – komentują hiszpańskie media, które wysoko oceniają postawę piłkarzy ze stolicy Katalonii. Hiszpańscy komentatorzy uważają, że polski napastnik był jednym z kluczowych graczy dla sukcesu Barcelony, choć nie wspiął się na szczyt swoich możliwości.

LEGIA CHCE RATOWAĆ SEZON. FEIO NOWYM TRENEREM. Goncalo Feio został nowym trenerem piłkarzy Legii. 34-letni Portugalczyk, który zastąpił Kostę Runjaca, podpisał kontrakt do końca sezonu 2024/25. – Chcemy uratować teraz, co się da. Walczymy o miejsce w pierwszej trójce – powiedział dyrektor sportowy klubu Jacek Zieliński.

CICHOCKA ZAKOŃCZYŁA KARIERĘ. Angelika Cichocka, lekkoatletka specjalizująca się w biegach na 800 i 1500 m, ogłosiła we wtorek zakończenie sportowej kariery. W dorobku ma m.in. mistrzostwo Europy na dystansie 1500 m z 2016 roku i srebrny medal halowych mistrzostw świata na 800 m z 2014.

OSTATNIA PROSTA PRZED IO. – Jesteśmy gotowi, została ostateczna prosta – przyznał szef Komitetu Organizacyjnego paryskich igrzysk Tony Estanguet na nieco ponad 100 dni przed inauguracją największej sportowej imprezy. Jak zapewnił, wszystko przebiega zgodnie z harmonogramem.

DOLEŻAŁ POZEGNAĆ SIĘ Z KADRĄ NIEMIEC. Austriak Stefan Horngacher pozostanie na kolejny sezon trenerem kadry niemieckich skoczków narciarskich. Nie będzie mu jednak już pomagał Czech Michal Doležal, który odszedł na własną prośbę – poinformowała federacja.

(jb, PAP)

Tenisowe emocje już w maju

Najwyższa pora szlifować formę na 2. edycję Polonijnych Halowych Mistrzostw Świata w Tenisie Ziarnym, które w terminie od 9 do 12 maja zostaną rozegrane w hali Vitality w Wędrynie. Organizatorzy z PTTS „Beskid Śląski” przygotowali dla uczestników szereg atrakcji, również niekoniecznie związanych ze sportem. Zgłoszenia przyjmowane są do 17 kwietnia.

Janusz Bittmar

Tenis cieszy się w naszym kraju sporą popularnością, a nasz region należy do czołówek pod względem młodego narybku.

Jednym z klubów, które stawiają na młodzież i prężnie się rozwijają, jest wędrzynski TJ Vitality. Właśnie na terenie wędrzynskiego ośrodka zagospodarowania w maju rywalizacja polonijnych tenisistów z całego świata. I to dosłownie – udział w 2. edycji turnieju potwierdzili zawodnicy z Austrii, Niemiec, Litwy, Francji, Szwecji, Argentyny, niewykluczone, że do Wędryny przyjadą też premierowo tenisistów z kolejnych państw, gdzie dynamicznie działają polonijne organizacje. Mocną grupę wystawią jak zawsze gospodarze wydarzenia, tenisistów z Zaolzia.

– W mocnej stawce tenisistów z całego świata chcemy się ponownie pokazać z jak najlepszej strony, ale w pierwszym rzędzie chcemy się dobrze bawić. Ten turniej ma być zabawą, integracją, o tym wszystkim

Zgłoszenia do turnieju przyjmowane są do 17 kwietnia. Formularz zgłoszeniowy znajduje się na oficjalnej stronie wydarzenia: www.beskidcup.com.

Formuła rozgrywek nie ulegnie zmianie. Według kategorii wiekowych zostaną rozegrane tylko rozgrywki singlowe, w deblu i mikście (grze mieszanej) tenisistów powalczą bez ograniczeń wiekowych. – Ten pomysł zdał egzamin w zeszłym

roku, dlatego nie ma potrzeby zmieniać czegoś, co wypaliło. Cały ubiegłoroczny turniej upłynął bez usterek, co z podziwem skwitowali wszyscy zawodnicy. Dla nas to nobilitacja i zobowiązanie na najbliższą, drugą edycję – zaznaczył Sikora. ◀

„Beskid Śląski”, które jest organizatorem wydarzenia. – W ramówce pozasportowej uwzględniliśmy m.in. dwie wspólne kolacje z programem kulturalnym. Chcemy pokazać gościom z zagranicy, że Zaolzie żyje nie tylko sportem.

W OBIEKTYWIE...

• Wczoraj po zamknięciu numeru hokejski Trzyńcza walczyli w Werk Arenie o wyrównanie stanu półfinałowej rywalizacji w play off Tipsport Ekstraligi ze Spartą Praga. Na trzynieckim stadionie ponownie zabrakło wolnych miejsc. Po pięciu meczach stan rywalizacji przed czwartkowym starciem w Trzyniecu wynosił 3:2 dla Sparty. W przypadku zwycięstwa Stalowników decydujące siódme spotkanie odbędzie się w sobotę w praskiej O₂ Arenie. (jb)

OFERTA

PIŁKA NOŻNA – FORTUNA LIGA: Banik Ostrawa – MFK Karwina (niedz., 15.00). **MŚLF:** Karwina B – Zlinsko (piątek, 16.30), Trzyniec – Zlin B (sob., 10.15), Ostrawa B – Hulczyn (niedz., 10.15, Bazale). **DY-WIZJA F:** Witkowie – Hawierzów (sob., 15.30), Bogumin – Karniów (niedz., 15.30). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Stonawa – Haj, Datynie Dolne – Pusta Polom, Slavia

Orłowa – Krasne Pole (sob., 16.00), Oldřišov – Cz. Cieszyn (sob., 16.00). **IA KLASA-gr. B:** Pietwałd – L. Piotrowice, Koprzywnica – Sucha Górna (sob., 16.00), Olbrachcice – Ticha, Hulczyn (niedz., 10.15, Bazale). **DY-WIZJA F:** Witkowie – Hawierzów (sob., 15.30), Bogumin – Karniów (niedz., 15.30). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Stonawa – Haj, Datynie Dolne – Pusta Polom, Slavia

Orłowa – Krasne Pole (sob., 16.00), Oldřišov – Cz. Cieszyn (sob., 16.00). **IA KLASA-gr. B:** Pietwałd – L. Piotrowice, Koprzywnica – Sucha Górna (sob., 16.00), Olbrachcice – Ticha, Hulczyn (niedz., 10.15, Bazale). **DY-WIZJA F:** Witkowie – Hawierzów (sob., 15.30), Bogumin – Karniów (niedz., 15.30). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Stonawa – Haj, Datynie Dolne – Pusta Polom, Slavia

DEK-MISTEK: Wojkowice – Mosty k. J. (sob., 16.00), Piosek – Bukowicz, Hukwaldy – Gródek, Milików – Nawsie, Metylowice – Śmilowice B/Nieborzy B (niedz., 16.00).

PIŁKA RĘCZNA – PÓLFINAŁ CHANCE EKSTRALIGI MĘŻCZYŃ: Lowosice – Karwina (sob., 17.00).

pre-teksty i kon-teksty /312/

Krzysztof Łęcki

No, sztuka

Pod koniec marca miałem okazję zobaczyć wystawy dwóch uznanych twórców – z których jeden, Vassilij Kandinsky, jest już zresztą klasykiem (w Kunstsammlung Nordrhein-Westfalen). Tym drugim był Tony Cragg (w Kunstmuseum Düesseldorf). Pozostają pod wrażeniem niezwykle wyobraźni jednego i drugiego. Nabyłem nawet reprodukcję jednego z obrazów Kandinsky'ego zatytułowanego „Prosta droga”. Na pewno nie należy on do najbardziej znanych dzieł Mistrza, tę kwestię pozostawiam zresztą krytykom i historykom sztuki. Niemniej właśnie w przywystawowym sklepiu przykuł uwagę niemal jednocześnie mnie i mojej żony – Gabrysi.

Kiedyś nonkonformizm artystów spotykał się i ścierał z naturalnym i zdrowym konserwatyżmem otoczenia i instytucji społecznych. Dziś same instytucje stają się siedliskiem nonkonformizmu

Właśnie – przykuł uwagę. W sklepiu. Bo chyba nie był wystawiony. No cóż, jako „gombrowiczolog” nie mogłem nie mieć w pamięci „Lekcji Gombrowicza”: „Jeżeli to są arcydzieła, które takim mają wypełniać nas zachwytem – dlaczegoż uczucie nasze jest trwożne, niepewne i błędzi po omacku? Zanim padniemy na kolana przed arcydziełem, zastanawiamy się, czy to aby arcydzieło, pytamy nieśmiało, czy powinno nas oszalać, informujemy się skrzętnie, czy wolno nam doświadczać owych niebiańskich rozkoszy – po czym dopiero odajemy się zachwytowi. Jak pogodzić tę piornującą rzekomo moc sztuki, tak nieodpartą, spontaniczną, oczywistą, z chwiejnością naszej reakcji? I na każdym kroku zabawne gaffy, okropne wpadki, fatalne pomyłki demaskują całą fałszywość naszego języka. Fakty policzkują co chwila nasze kłamstwo. Dlaczego ten oryginał wart jest 10 milionów, a ta jego kopia (choć tak doskonała, że dostarcza tych samych absolutnie wrażeń artystycznych) warta jedynie 10 tysięcy? Dlaczego przed oryginałem zbiera się nabożny tłum, a kopii nikt nie podziwia? Tamten obraz dostarczał niebiańskich wzruszeń poki był uważany za »dzieło Leonarda«, ale dziś nikt nań nie spojrzy, ponieważ analiza farb wykazała, że to dzieło ucznia. Te plecy Gauguina są majstersztykiem, ale żeby ocenić ów majstersztyk trzeba znać technikę, mieć w głowie całą historię malarstwa oraz smak wyspecjalizowany – jakim prawem tedy podziwiamy go ci, którym brak przygotowania? Otóż (tak mówilem do mego towarzysza po opuszczeniu muzeum) gdybyśmy, zamiast analizować farby, poddali ściślejszemu, doświadczalnemu badaniu reakcje widza, wywabilibyśmy na powierzchnię

beźmiar fałszerstw od którego wszystkie Partenony zawałyby się z trzaskiem i splonąłaby ze wstydu Sykstylna” (Witold Gombrowicz, „Dziennik 1953-1956”).

II

Ale kłopoty ze sztuką nie dotyczą tylko kwestii estetycznych i konformizmu. Przypomniałem sobie, że już w XXI wieku absolwentka ASP Dorota Nieznalska została skazana przez sąd za obrazę uczuć religijnych. Karą nie był odwieście stos, ani kazamaty, ale wydawanie posiłków potrzebującym. O co chodziło? Ano o tzw. instalację zatytułowaną „Pasja”. Przedstawia ona metalowy krzyż z przymocowanym zdjęciem męskich genitaliów, obok wyświetla się film pokazujący mężczyzn ćwiczącego na siłowni. Trzeba przyznać, że tylko niektórzy komentatorzy bronili samego dzieła. Choć pisano, że „(s)ąd nie wziął pod uwagę, że Nieznalska nie chciała obrazić uczuć religijnych,

ale skrytykować styl życia współczesnego mężczyzny”. Jej praca zatem ma charakter groteskowy, jest karykaturą, nie bluźnierstwem. Krzyż, penis, siłownia... I krytyka stylu życia współczesnego mężczyzny... Inne rezultaty artystycznych poszukiwań Nieznalskiej to np. zdjęcia nagiego mężczyzny z pejcem, spogląda na niego uległa suka. Według Nieznalskiej, była to zapewne krytyka czegoś tam, czegoś ważnego, co niewątpliwie krytyki się domaga, czegoś, wreszcie obojętnie czego, czegoś, co właśnie przyjdzie jej do głowy, jak zapytają: byle było niebanalne i efektowne – może krytyka eksterminacji hipopotamów, z których skóry robi się pejce? Na innym zdjęciu nagi mężczyzna pokazuje „gdzie się zgina dziób pingwina”. Ale i ci, którzy „Pasję” Nieznalskiej oceniali nisko – broniąc jednocześnie artystki i jej prawa do wolności artystycznej – bywali w sposobie formułowania swych ocen kuriozalni. Weźmy choćby bełkot, który wydobyl z siebie wówczas publicysta „Polityki”, który przedstawiał „Pasję” jako – cytuję – „pracę niespecjalnie oryginalną, w pewnych elementach wtórna, o umiarkowanych walorach estetycznych czy ideowych”. Oryginalność, estetyka, idee... No cóż, wszak nadal – przypominam to także sam sobie, bo aż mi się nie chce wierzyć – mówimy o krzyżu, ozdobionym przez artystkę piensem. Tak czy owak dość powszechnie broniono prawa artystki do poszukiwań i właśnie prawo do poszukiwań, obok wolności twórczej, stanowiło wytrych w sprawie Nieznalskiej. Obroncy powoływali się tu na trybunał w Strasburgu, że w sztuce bluźnierstwo jest dopuszczalne. Doprawdy? Sąż jednak świeckie świętości, których tykać nie wolno. Kiedyś artyści płacili za swój nonkonformizm, dziś chcą być za swój

nonkonformizm opłacani. Kiedyś nonkonformizm artystów spotykał się i ścierał z naturalnym i zdrowym konserwatyżmem otoczenia i instytucji społecznych. Dziś same instytucje stają się siedliskiem nonkonformizmu. Jest się nonkonformistą nie przeciw Akademii, ale nonkonformistą z Akademią. Każę się nam wszystkim być zakładnikami fałszywego schematu myślenia. Oto kiedyś społeczeństwo nie doceniło nowoczesnej sztuki, która potem okazała się czymś artystycznie wartościowym. I z tego miałyby niby wynikać, że jeżeli społeczeństwo nie doceni dzisiaj jakichś wytworów przedstawianych jako artystyczne, to potem taka odrzucona sztuka musi, powtarzam, musi okazać się wartościowa. A to przecież oczywisty absurd.

III

„Pasja” Doroty Nieznalskiej została sprzedana za 424 800 zł. To rekord na aukcji „Nowe pokolenie po 1989”, która odbyła się 14 listopada 2019 w DESA Unicum w Warszawie. Robert Harris w jednej ze swych powieści zapisuje reakcję policjanta, który w ramach służbowych obowiązków lustruje dom człowieka, którego stać na kupowanie dzieł sztuki współczesnej: „Leclerc nie mógł się zorientować, czy dzieło jest skończone, czy nie. Robiło pewne wrażenie, ale sam nie chciałby mieć czegoś takiego w domu. (...) Jego żona uznałaby to za obraźliwą” (Robert Harris, „Instynkt strachu”, s. 47-48). Kto powieścił sobie w mieszkaniu „Pasję” Doroty Nieznalskiej? A jeśli tak, to w którym pokoju? A może w przedpokoju, sypialni czy toalecie? Nie, tak naprawdę nie jestem tego ciekawy. W naszym mieszkaniu, w salonie, zawisa reprodukcja „Prostej drogi” Kandinsky'ego.

Sejmiki barometrem polskich środowisk

Dokończenie ze str. 1

Mariusz Wałach dodał, że pozytywnie zaskoczyła go np. Sucha Górna, gdzie na sejmiku w auli miejscowej polskiej szkoły spotkało się kilkadziesiąt osób. – Ludzie, którzy przyszli na ten sejmik zwrócili uwagę na raczej chłodny stosunek miejscowych władz PZKO-wskich do Kongresu i mówili, że chcieliby to zmienić – zaznaczył Wałach. To, że jest to możliwe, przekonała go sytuacja na sejmiku w Karwinie. Jeden z czołowych przedstawicieli frysztackiego koła PZKO przyznał otwarcie, że mylił się w ocenie zasadności istnienia Kongresu Polaków, a widząc konkretne owoce podejmowanych przez niego działań, nie wątpi w to, iż dla utrzymania polskości na Zaolziu jest on niezbędny.

Choć sejmiki w niektórych miejscowościach, takich jak Bogumin czy Rychwałd ponownie się odbyły, po dłuższej przerwie zostały zorganizowane w Łomnej Dolnej, a historycznie pierwszy sejmik miał Piaseczna. Zorganizowany został wspólnie z Pioskiem. Każda z gmin wybrała jednak własnego pełnomocnika na kolejną czteroletnią kadencję. Wałach ocenił wysoko również to, że w niektórych sejmikach wzięli udział wójtowie lub ich zastępcy, niekoniecznie zresztą deklarujący polską narodowość. – Wójt Wędrzyni przyznał nawet, że Polacy należą do najaktywniejszych mieszkańców gminy – podkreślił.

Tematy, które poruszono w czasie sejmikowej kampanii, najczęściej odzwierciedlały problemy poszcze-

gólnych społeczności lokalnych. W Brnie pytano o możliwość wyjazdu uczniów miejscowych szkół podstawowych na Zieloną Szkołę nad Bałtyk razem z zaolziańskimi ósmoklasistami, w stolicy interesowano się możliwością zorganizowania praskiej wersji Wakacji na Zaolziu, w Olbrachcicach szukano rozwiązań dla przyszłego budynku polskiej szkoły, w Bystrzycy ubolewano nad brakiem polskiej nazwy na stolówce szkolnej. To, w czym sejmiki nie różniły się od siebie, były wybory delegatów na Zgromadzenie Ogólne 20 bm. w czeskokocieszyńskiej Strzelnicy oraz pełnomocników gminnych na najbliższą kadencję, a także prezentacja działalności Kongresu Polaków ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich czterech lat. – Staraliśmy się zrobić to w sposób zrozumiały i przejrzysty, posilując się specjalnie w tym celu przygotowaną prezentacją. Oczywiście, ktoś mógłby się zapytać, po co to robimy, skoro ogólne cele i zadania Kongresu się nie zmieniają. Znając mentalność ludzi, uważam, że te rzeczy trzeba wciąż powtarzać. Sejmiki są więc dobrą okazją do tego, żeby przedstawić mieszkańcom poszczególnych gmin również tę pracę Kongresu, której nie widać, a która przynosi rezultaty, jak np. zwieńczone sukcesem negocjacje nt. traktowania zadeklarowanej w spisie ludności podwójnej narodowości polskiej i dowolnej innej jako narodowości polskiej czy udzielania ślubów cywilnych w języku polskim – wymienił Wałach.

Choć za tegorocznych sejmikach można było zauważyć, że świadomość tego, czym jest Kongres Polaków, jest większa, niż była cztery lata temu, zdaniem prezesa, pokazały one również, że Kongres jest przez część osób traktowany tylko przedmiotowo z uwagi na Fundusz Rozwoju Zaolzia. – Niestety, spotykamy się z postawą, że ludzie nie interesuje to, co robi Kongres, tylko pieniądze, które mogą uzyskać z jego Funduszu. Świadectwem tego są niektóre polskie organizacje, które otrzymały nawet spore dofinansowanie, a na sejmikach nie pojawiły się ani jeden ich przedstawiciel. Dla tych osób liczy się tylko własne podwórko, własna wąska działalność, polskie społeczeństwo jako całość natomiast już znacznie mniej – zauważył Mariusz Wałach. (sch)

Pianista

Niedziela 14 kwietnia, godz. 21.15

PIĄTEK 12 KWIECIEŃ

6.00 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **6.30** Zakochaj się w Polsce. Teatry Poznania **7.00** Makłowicz w podróży. Podróż 49. Niemcy **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Wilnoteka **11.30** Lepsza połowa 2 (s.) **12.00** Gość poranka **12.20** To jest grane (4) **12.50** M jak miłość (s.) **14.35** Polonia 24 **15.15** Bajki naszych rodziców **15.40** Ale talent. Stemple z plasteliny **15.50** Szansa na sukces. Opole 2024 2. Patrycja Markowska **16.45** „Ja to mam szczęście!” - ulubione skecze **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Leśniczówka (s.) **18.20** Zakochaj się w Polsce. Kadyny **18.50** Olá Polonia **19.10** Niezwykłe historie Biało-Czerwonych. Ryszard Parulski **19.25** Pytanie dnia **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Na dobre i na złe (s.) **21.20** Na sygnale (s.) **22.15** Czerdziestolatki (s.) **23.10** Teleexpress Extra **23.30** Panorama.

SOBOTA 13 KWIECIEŃ

6.00 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **6.30** Balans bieli **7.00** Operacja zdrowie (mag.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.20** Oko w oko. Wywiad z Tomaszem Majewskim **11.50** Słoneczna włócznia. Tajemnicze odkrycie **12.55** Wędrowiec polski. Tarnów **13.25** Na dobre i na złe (s.) **14.25** Forum **15.25** Okrasa łamie przepisy. Sos holenderski **16.00** Kulturalni PL **17.00** Teleexpress **17.20** M jak miłość (s.) **18.10** Szansa na sukces. Opole 2024 2. Lanberry **19.05** Kabaretowe Naj. Muzyczne ogłoszenia **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.20** Zatoka szpiegów **21.15** Sanatorium miłości 6 (reality show) **22.10** Dom pod Dwoma Orłami (s.) **23.00** Teleexpress Weekend **23.20** Polacy to wiedzą! (teleturniej) **23.50** Muzeum Polskiej Piosenki. Parostatek – Krzysztof Krawczyk **0.00** Panorama.

NIEDZIELA 14 KWIECIEŃ

6.00 Zrzuńnawani, odbudowani **6.35** Czarne chmury. Zaręczyny **7.30** Pytanie na śniadanie **11.35** Misja Brazylia. Patronka Brazylii **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Regina Coeli **12.15** Między ziemią a niebem **12.50** Słowo na niedzielę. Ostre czasowniki **13.00** Transmisja mszy świętej z kościoła pw. św. Maturcyego we Wrocławiu **14.15** Czarne chmury (s.) **15.10** Woroniczka **17.16.10** Muzyczne N.A.J. Muzyczne ogłoszenia **16.30** Polacy to wiedzą! (teleturniej) **17.00** Teleexpress **17.20** M jak miłość (s.) **18.10** Varius Manx & Kasia Stankiewicz na dobry wieczór **19.00** no... wiadomo (5) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.20** Komisarz Alex 19 (s.) **21.15** Pianista (film kopr.) **22.40** Tylko jeden skecz. „Alibaba i 40 rozbójników”.

PONIEDZIAŁEK 15 KWIECIEŃ

6.00 Polacy to wiedzą! (teleturniej) **6.30** Serce muzyki **6.50** Kalendarium powstania styczniowego **1863 7.00** Przystanek słow food **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Olá Polonia (mag.) **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.20** Stacja Arktyka. Baza

polarna od kuchni **12.50** Komisarz Alex 19 (s.) **13.40** Osiecka (s.) **14.35** Kulturalni PL **15.35** Al-chemik. Figiel z czasem **16.00** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Leśniczówka (s.) **18.20** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **18.55** Reporterzy **19.05** Polacy światu. Ferdinand Karo **19.20** Polacy światu **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.25** Blisko, coraz bliżej. Przyjazna hałda **22.15** Magazyn Ekspresu Reporterów **23.10** Teleexpress Extra **23.30** Panorama.

WTOREK 16 KWIECIEŃ

6.00 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **6.30** Pożyteczni.pl **7.00** Polska śródziemnomorska. Fasola **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Reporterzy **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.20** Makłowicz w podróży. Niemcy **12.50** Blisko, coraz bliżej. Przyjazna hałda **14.10** Hala odlotów (talk-show) **15.05** Jak to działa - Ekologia. Jedzenie **15.35** Zwierzaki Czytaki **16.00** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Leśniczówka (s.) **18.20** Z Andruszem po Galicji. Boguchwała **18.50** Nad Niemnem (mag.) **19.10** Studio Lwów **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.25** Ojciec Mateusz 23 (s.) **22.10** Gołas, absolutnie! (film polski) **23.10** Teleexpress Extra **23.30** Panorama.

ŚRODA 17 KWIECIEŃ

6.00 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **6.30** Stacja Arktyka. Baza polarna od kuchni **7.00** Kuchnia dwudziestolecia. Co jadają dyplomaci? **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Studio Lwów **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.25** Operacja zdrowie (mag.) **12.50** Ojciec Mateusz 23 (s.) **14.35** Gołas, absolutnie! **15.35** Animowanki. Pamiętnik Flori **2 15.45** Go-tu-jemy. Domowy burger wołowy **16.00** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Leśniczówka (s.) **18.20** Drugie pokolenie **18.50** Kierunek Zachód (mag.) **19.10** Magazyn z Wysp **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** O mnie się nie martw 2 (s.) **22.10** Campo di Fiori **22.40** Wróżka z getta **23.10** Teleexpress Extra **23.30** Panorama.

CZWARTEK 18 KWIECIEŃ

6.00 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **6.30** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **7.00** Jak to działa - Ekologia. Jedzenie **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Nad Niemnem **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.25** Drugie pokolenie **12.50** O mnie się nie martw 2 (s.) **14.35** Warszawa. Miasto podzielone **15.50** Bajki naszych rodziców. Miś Uszatek **16.00** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Leśniczówka (s.) **18.20** Polskie Parki Narodowe. Karkonoski Park Narodowy **18.50** W obiektywie Polonii. Wschód **19.10** Wilnoteka **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.25** Ekstradycja na śniadanie **11.10** Olá Polonia (mag.) **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.20** Stacja Arktyka. Baza

Jubileuszowy rok Polaków na Słowacji

Trzydziestolecie Klubu Polskiego to w tym roku najważniejsze wydarzenie dla słowackiej Polonii. Oprócz niego zaplanowano też blisko 20 projektów koncertowych, filmowych, wydawniczych czy integracyjnych, które będą mogły się odbyć przy wsparciu funduszu wspierającego kulturę mniejszości narodowych.

Nie znamy jeszcze stanowiska Funduszu, które projekty zyskają dofinansowanie, ale dzielimy się z Państwem naszymi planami. W styczniu tego roku Klubowi stuknęło 30 lat, jednak nie odbył w Warszawie, drugi, przedstawiający materiał muzyczny z płyty „Za górami, za lasami, za Tatrami”, w Koszycach. Koncert ten ma być zarejestrowany, a potem prezentowany w radio, podobnie jak to było w przypadku materiału muzycznego z dwóch poprzednich płyt: „Tu i tam” i „Bardzo ważna rzecz”.

W planach klubowych nie brakuje też koncertów. Jeden z nich powinien się odbyć w Warszawie, drugi, przedstawiający materiał muzyczny z płyty „Za górami, za lasami, za Tatrami”, w Koszycach. Koncert ten ma być zarejestrowany, a potem prezentowany w radio, podobnie jak to było w przypadku materiału muzycznego z dwóch poprzednich płyt: „Tu i tam” i „Bardzo ważna rzecz”.

I w tym roku nie powinno zabraknąć znanych i lubianych przedsięwzięć, które na stałe wpięły się w kalendarz słowackiej Polonii. Pierwsze z nich to zaplanowany na 30 maja – 2 czerwca zjazd polonijny w Košovcach, połączony z obchodami Dnia Dziecka.

Przypomnijmy, że Klub Polski przygotowuje także serie różnych podcastów, które dotyczą nie tylko tego, co polskie i słowackie – są to także opowieści Polonusów z różnych podróży wakacyjnych, które mogą umilić słuchaczom letnie dni. Nie zabraknie też cyklu „Poznajmy się, proszę”. W pierwszym tegorocznym odcinku, który miał miejsce w marcu, przedstawiliśmy słowackie autorytety polskiego pochodzenia: politologa i historyka Juraja Marušiaka oraz socjologa Michała Vašečku. W drugim, jesiennym odcinku jego gospodynii i moderatorka Małgorzata Wojcieszynska planuje spotkanie z osobami, które fascynuje Słowacja (szczegóły jeszcze są opracowywane).

Z kolei tygodniowy obóz artystyczny dla dzieci „Krok za krokiem w kierunku sztuki” ma się odbyć w terminie od 13 do 20 lipca na Liptowie. Integrujące imprezy zaplanowano także w ramach znanych i lubianych formatów – do nich należą spotkania bożonarodzeniowe na Poważu i w Koszycach, imprezy pod hasłem „Chleba naszego powszedniego” czy „Dni polskiego folkloru, przyjaźni i współpracy” – oba wydarzenia na Poważu. Nowością w tym regionie ma być „Dzień polskiego filmu”, a także wydarzenie z okazji 600. rocznicy kościoła w Vadovciach.

Ostatnim wydarzeniem, zamykającym rok, będzie jak zawsze wystawa z cyklu „Sztuka z naszych szeregów”, prezentowana w Instytucie Polskim w Bratisławie. W tym roku ma to być prezentacja twórczości Magdaleny Anny Jančurovej z Bańskiej Bystrzycy, która połączy graficzną twórczość z twórczością w srebrze, a wszystko to okraśli własną poezją. Poza tym podczas całego roku realizowane są projekty medialne, takie jak wydawanie miesięcznika „Monitor Polonijny” czy prowadzenie strony internetowej www.poloniask.

Flota dronów Krzysztofa Tyfla

Wielu Polaków wciąż solidaryzuje się z Ukrainą. W Równem jedna z fundacji pomagająca wojskowemu otrzymała fundusze zebrane w Polsce przez Polaków na drony FVP. Dołączyli do akcji zorganizowanej przez Fundację Odpowiedzialni Ukraińcy, która obecnie pomaga ukraińskiemu wojsku.

Jednym z kierunków jej działalności jest zakup dronów FVP dla obrońców. Są przekazywane na front z podpisami ich fundatorów. Każdy z takich bezzałogowców kosztuje około 20 tysięcy hrywien. Nazywane są dronami zemsty. Już kilka zostało poświęconych pamięci Krzysztofa Tyfla – Polaka, który jest pochowany w Równem. Walczył i zginął za Ukrainę w 2022 roku. Też drony zemsty Krzysztofa Tyfla (s.) **22.15** Polonia 24 **22.50** „Ja to mam szczęście!” - ulubione skecze **23.10** Teleexpress Extra **23.30** Panorama.

Inicjatywa upamiętnienia polskiego bohatera zrodziła się w polsko-ukraińskim Centrum kulturalno-edukacyjnym im. Tomasza Oskara Sosnowskiego. – Podczas obchodów 8. rocznicy działalności organizacji udało się zebrać prawie całą kwotę potrzebną na zakup drona. Będzie na imię naszego przyjaciela Krzysztofa Tyfla. W taki sposób zdecydowaliśmy się upamiętnić wielką ofiarę i wielkie bohaterstwo Polaka, który zginął w walce za Ukrainę. Był nam znany, był związany z Równem, część jego szczątków jest pochowana w Równem – opowiada Jarosław Kowalczyk, prezes CKE im. Tomasza Sosnowskiego. „Kurier Galicyjski”/UKRAINA

INFORMATOR

Klub 99 – Spotyka się w poniedziałek 15 kwietnia w restauracji „Magnolia” w Orłowej. Wcześniej zbiórka o godz. 10.30 na rynku w starej Orłowej (przed kościołem).

ŻYCZENIA

Nie idź za mną, mogę Cię nie poprowadzić. Nie idź także przede mną, mogę za tobą nie podążyć. Po prostu idź obok mnie jako przyjaciel.
W tych dniach będą obchodzić wspomniane jubileusze

MUDr MILADA DONOCIK i inż. FRANCISZEK DONOCIK
Z tej okazji najgorętsze życzenia zdrowia, dużo sił i energii, mnóstwo powodów do radości i uśmiechu na co dzień przesyłają oczywiście „przyjaciele”.
GŁ-197

Z okazji zacnego jubileuszu składamy szczerze życzenia pomyślności, zdrowia i radości na co dzień **panu ALOJZEMU SUCHANKOWI** Zarząd Główny PZKO.
GŁ-205

WAŻNE INFORMACJE

- 1 Nowym dostawcą dla prenumeratorów „Głosu” jest od 1 listopada 2023 roku PNS, a.s.
- 2 Bezpłatna linia telefoniczna: 800 400 412 (czynna w dni robocze 7.30-17.00)
- 3 Zamówienia pisemne: První novínová společnost, a.s. Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz
- 4 Wszelkie zamówienia, zmiany i reklamacje prosimy kierować pod nr. tel. 800 400 412.

WSPOMNIENIA

Dni biegają jak opętane, a ból i smutek pozostaje...
Dnia 12 kwietnia obchodziliby swoje 70. urodziny nasz Kochany **śp. BRONEK BRZUCHAŃSKI** z Nawsia
Wszystkich przyjaciół i znajomych prosimy o chwilę wspomnień Najbliżsi.
GŁ-191

Dnia 15 kwietnia obchodziliby 80. urodziny nasza Droga Ciocia, Siostra, Szwagierka, Kuzynka, Koleżanka **śp. MARIA (RYSIA) CYMOREK** z Czeskiego Cieszyna
Wszystkich, którzy znali Zmarłą, Jej życziwe serce dla bliźniego, pracowitość dla społeczeństwa i jako życziwą koleżankę, prosimy o chwilę wspomnień i cicha modlitwę. Najbliższa rodzina.
GŁ-198

W naszych sercach ciągle jesteś z nami.
Dnia 15 kwietnia 2024 minie czternasta rocznica śmierci **śp. HELENY GRUZSKI** z domu Konderla, z Bystrzycy
Z miłością i szacunkiem wspominają mąż i synowie.
GŁ-200

Dziś, 12 kwietnia 2024, ojca 30. bolesna rocznica, gdy odszedł od nas na zawsze nasz Kochany Mójca, Dziadek i Pradziadek **śp. RUDOLF LIPKA** zaś 28 kwietnia 2024 miną 2 lata od śmierci Jego Żony a naszej Nieodżałowanej Mamy, Babcji i Prababci **śp. JADWIGI LIPKOWEJ**
Z kolei 9 marca 2024 przypomniał sobie 3. rocznicę śmierci Ich Syna, a naszego Brata, Męża, Ojca i Dziadka **śp. PIOTRA LIPKI**
O chwilę cichych wspomnień proszą najbliżsi.
RK-032

Dnia 15 kwietnia 2024 minie 12. bolesna rocznica śmierci naszej Kochanej Mamusi **śp. HELENY MALCHEROWEJ** z domu Stańkusz, z Olbrachcic zaś 5 lutego obchodziliby swoje 92. urodziny. Z miłością i szacunkiem wspominają córki i rodzina.
GŁ-201

Dnia 12 kwietnia 2024 obchodziliby 100. urodziny nasza Kochana Mama **śp. AURELIA PARCHAŃSKA** z Suchej Górnej
O chwilę wspomnień proszą Władek, Rudek i Janka z rodzinami.
GŁ-183

Dnia 10 kwietnia 2024 przypomniał sobie 30. rocznicę śmierci naszej Kochanej Mamusi i Babcji **śp. MARII PIERCHAŁY**
Z szacunkiem i miłością wspominają najbliżsi.
GŁ-185

Nic niby tu nie zmienione, a jednak pozamieniane. Niby nie przesunięte, a jednak poroszuwane. I wieczorami lampa już nie świeci. Ktoś tutaj był i był, a potem nagle zniknął i uporczywie go nie ma.
W tych dniach obchodziliby swe jubileusze życiowe nasi Drodzy Rodzice **śp. GERTRUDA I JAN SABELOWIE** z Ligotki Kameralnej
Prosimy tych, którzy Ich znali, by razem z nami poświęcili Im chwilę wspomnień. Córki i syn z rodzinami.
GŁ-199

Nie umiera ten, kto pozostaje w sercach bliskich.
Dnia 14 kwietnia 2024 minie 20. rocznica, kiedy od nas odeszła nasza Kochana Szwagierka **śp. ERIKA WAŁACH** z Olbrachcic
Z miłością i szacunkiem wspominają szwagierki Wanda i Irena z rodzinami.
RK-030

Księga Twego życia została zamknięta, ale kto Cię kochał, ten ciągle pamięta.
Dnia 14 kwietnia 2024 w cichej zadumie wspomnimy 20. rocznicę śmierci naszej Kochanej **śp. ERIKI WAŁACH** z Olbrachcic
Tych, którzy Ją znali i szanowali, prosimy o chwilę wspomnień. Córka z rodziną.
RK-031

Dnia 11 kwietnia minęła dziesiąta bolesna rocznica, kiedy odszedł od nas na zawsze **śp. inż. JÓZEF WOŹNICA** z Lutyni Dolnej
Wszystkim, którzy razem z nami poświęcili Mu chwilę wspomnień, dziękują najbliżsi.
GŁ-177

NEKROLOGI

Śmierć nie jest kresem naszego istnienia. Żyjemy w naszych dzieciach i następnym pokoleniach
W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 9 kwietnia 2024 zmarła w wieku niespełna 94 lat nasza Ukochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia, Siostra, Ciocia i Szwagierka **śp. AURELIA BULAWOWA** z domu Stonawska, zamieszkała w Nawsiu-Harcowie pod nr. 73
Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w poniedziałek dnia 15 kwietnia 2024 o godz. 15.00 w kościele ewangelickim w Nawsiu. Na życzenie Drogiej Zmarłej po obrzędzie kremacja. Córka Krystyna z rodziną.
GŁ-194

Żyłam, bo chciałeś, umarłam, bo kazaleś.
W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 11 kwietnia 2024 zmarła w wieku 77 lat nasza Kochana Mama, Teściowa, Babcia, Prababcia, Szwagierka i Ciocia **śp. JANINA KAJFOSZOWA** zamieszkała w Kocobędzu, Kišinec 8
Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w środę 17. 4. 2024 o godz. 14.00 z kościoła rzymskokatolickiego Najświętszego Serca Pana Jezusa w Czeskim Cieszynie na cmentarz katolicki w Ligocie Alodialnej. Pogrążona w smutku rodzina.
GŁ-206

Znajdź nas na YouTube

Dachy - remonty, dachy płaskie
Tel. +48 601 532 642

PROGRAM TV

PIĄTEK 12 KWIECZNIA

TVP 1

6.05 Złoty chłopak (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Agape blisko Ciebie **8.00** Wydział kryminalny Kitzbühel (s.) **8.50** Ranczo 4 (s.) **9.45** Komisarz Alex 19 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 28 (s.) **11.35** Okrasa lamie przepisy. Sos holenderski **12.10** Agrobiznes

12.55 Natura w Jedyńce. Lodowe królestwo pantery śnieżnej

Film dokumentalny, przyrodniczy, którego akcja rozgrywa się w odległych górach Chin i Tybetu, śledzi niebezpieczną egzystencję lamparta i jego dwójki młodych, którzy mają mniej niż rok, w dolinie piękna i oszałamiającej różnorodności dzikiej przyrody. Wyżyna Tybetańska, której znaczna część znajduje się na terenie Chin, to rozległa i niemal bezludna przestrzeń wśród gór. To właśnie tu bytują jedne z najbardziej tajemniczych kotowatych świata. Tu to znajduje się lodowe królestwo irbisów...

14.00 Złoty chłopak (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.50** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Leśniczówka (s.) **19.00** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.15** Reporterzy (mag.) **20.35** Będziemy mieszkać razem (s.) **21.35** Jak rozpętałem II wojnę światową (komedia polska) **23.10** Matylda (s.).

TVP 2

6.20 Anna Dymna - spotkajmy się. Tomasz Czerwiński (talk-show) **6.50** Rodzinka.pl (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.45** Operacja zdrowie. Wady wzroku **11.50** Barwy szczęścia (s.) **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Akcja 38 (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.15** Zakazany owoc (s.) **18.10** Va banque (teleturniej) **18.45** Akcja 38 (s.) **19.35** Barwy szczęścia (s.) **20.50** Varius Manx & Kasia Stankiewicz na dobry wieczór **21.55** To jest game (pr. muz.) **22.30** Panorama **23.10** Kino rekals. Nigdy nie mów nigdy (komedia polska).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Wrocław **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Kuchenne rewolucje. Rzeszów **12.35** Ukryta prawda **14.45** Detektywi (s.) **15.45** Doradca smaku **15.50** Kuchenne rewolucje. Łódź **16.55** Ukryta prawda **18.00** Detektywi (s.) **19.00** Falty, sport, pogoda **19.50** Uwaga! **20.00** Teściowie (komedia polska) **21.50** Matrix Reaktywacja (film SF USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień **8.40** Malanowski i partnerzy (s.) **9.40** Sekrety rodziny (s.) **10.40** Dlaczego ja? **11.40** Gliniarze (s.) **12.50** Wydarzenia **13.20** Interwencja (mag.) **13.40** Trudne sprawy **14.40** Dlaczego ja? (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **20.05** Twoja Twarz Brzmi Znamym. Najlepszi **22.10** Bracia (s.) **23.10** Monster Hunter (film kopr.).

TVC 1

5.59 Studio **6.00** Szkoła pielęgniariek (s.) **9.45** Torba **10.05** Nadreńskie winnice **10.35** Losy gwiazd **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Blondynka **14.15** Na tropie **14.40** Reporterzy **15.25** Uśmiechy Karoliny Slunéckowej **16.05** Lopatologicznie **17.00** Mieszkać jak... w stylu brukselskim **17.30** AZ kwiz **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody; wiadomości, sport **20.10** Doktor Martin (s.) **21.05** Wszystko-party **22.00** Hercule Poirot (s.) **23.45** Komisarz Montalbano (s.) **1.40** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Dzikie światy **9.15** Przygody nauki i techniki **9.45** Białe lwy **10.40** Królestwo natury

11.05 Barokowy wielmoża

Film dokumentalny jest próbą zapoznania się z myślą, stylem życia i twórczością biskupa Karola II z Lichtensteinu-Castelcornu.

Austriacki szlachciz i biskup ołmuński był w swoich czasach najpotężniejszym człowiekiem na Morawach. Rozpiętość jego zainteresowań i możliwości była ogromna. Był wyjątkowo zdolny ekonomicznie, inicjował budowlę, które dziś uważamy za perele Moraw, był mecenasem sztuki. W Kromierzynie założył mennisce, ogród kwiatowy – jeden z zabytków UNESCO – a później także bibliotekę zamkową...

12.10 Władcy III rzeszy **13.05** Blitz: dni, które zmieniły II wojnę światową **13.50** Cuda techniki **14.40** Rzymskie legiony - armia budowniczych **15.35** Wypórna SHOW **16.20** Refresh **16.50** Czar Wielkiej Brytanii **17.45** Słowackie winnice **18.15** Perymetr **18.45** Przygody nauki i techniki **19.10** Razem na granicy **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Klan Sycylijski (film) **22.05** Nierozłączni (film) **23.55** Władcy trzeciej rzeszy **0.50** Stulecie pancerników.

NOVA

5.55 Śniadanie **8.30** Ulica (s.) **9.30** Jedna rodzina (s.) **10.55** Partnerki (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **13.45** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **15.35** Zamienimy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Anioły w domy (film) **23.10** Strzelec wyborowy (film) **1.20** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.00** M.A.S.H. (s.) **9.20** Zoo (s.) **10.35** Policja Hamburg (s.) **12.30** Podkomisarz Brenda Johnson (s.) **13.25** Komisarz Rex (s.) **14.30** Policja w akcji **15.35** Tak jest, szefie! **16.40** Incognito **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Kochamy Czechi **23.40** Tak jest, szefie! **0.40** Policja w akcji.

SOBOTA 13 KWIECZNIA

TVP 1

5.45 Balans bieli **6.20** Panna z mokrą głową. Ostatnia walka Don Kichota

7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.40** Rok w ogrodzie **8.20** Pełnosprawni (mag.) **8.50** Wybudzeni. Ola Janczarska **9.25** Ranczo 5 (s.) **10.25** Komisarz Alex 19 (s.) **11.20** Ojciec Mateusz 28 (s.) **12.20** Gwiazdy w południe. Rio Lobo (western USA) **14.25** Okrasa lamie przepisy. Pesto, salsa czy salsa **15.00** Miłość i medycyna 3 (s.) **15.55** Sanatorium miłości 6 (reality show) **17.00** Telexpress **17.35** Ojciec Mateusz 30 (s.) **18.40** Jaka to melodia? (teleturniej) **20.20** Komisarz Alex 21 (s.) **21.20** Hit na sobotę. Sicario 2. Soldado (thriller USA) **23.30** Poziom mistrza (film USA).

TVP 2

6.00 Barwy szczęścia (s.) **6.35** M jak miłość (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.30** To jest game (pr. muz.) **12.05** Rocca zmienia świat (komedia) **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** Koło fortuny (teleturniej) **15.15** Szansa na sukces. Opole 2024 **16.20** Na dobre i na złe (s.) **17.25** No... wiadomo (mag.) **17.55** Słowo na niedziele. Ostre czasowniki **18.10** Va banque (teleturniej) **18.45** Akcja 38 (s.) **19.40** „Ja to mam szczęście!” **20.00** The Voice Kids 7 **22.20** Panorama **22.55** Varius Manx & Kasia Stankiewicz na dobry wieczór **23.55** Songbird. Rozdzieleni (thriller USA).

TVN

5.40 Uwaga! **5.55** Bitwa o gości (reality show) **6.45** Kuchenne rewolucje. Sosnowiec **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Na Wspólnej (s.) **13.25** Niezwykłe Stany Prokopa (pr. rozr.) **14.00** Glupi i głupszy (komedia USA) **16.20** MasterChef Nastolatki (pr. rozr.) **17.55** Kuchenne rewolucje. Nowy Tomasz **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.45** Uwaga! **20.00** Mam talent! (pr. rozr.)

21.50 Na twoim miejscu (komedia polska)

Kaska i Krzysiek – młode, atrakcyjne małżeństwo z uroczym synkiem i mieszkaniem w malowniczej okolicy.

Wyjdzie się, że powinni być szczęśliwi, a jednak są na skrajku rozvodu. Każdy dzień spędzają tak samo – na kłótniach. Aż do poranku, od którego mężczyś współpracować jak jeszcze nigdy dotąd. A wszystko przez... zamianę ciał. Od teraz Krzysiek jest Kaską, a Kaska Krzyskiem. Każde z nich musi przejąć obowiązki tego drugiego i stawić czoła problemom, o których istnieniu wcześniej nie miało pojęcia...

23.55 Constantine (horror Niemcy/USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień **8.20** Wakacje z delfinem (film USA) **10.10** Ewa gołtych (mag.) **10.40** Nasz nowy dom (reality show) **11.40** Gliniarze (s.) **15.40** Dagmara szuka męża (reality show) **16.45** Wiązanie kobiet (s.) **17.45** Chłopaki do wzięcia (s.) **18.50** Wydarzenia **19.15** Prezydenci i premierzy **20.05** Epoka lodowcowa. Wędrówka kontynentów (film anim.) **21.55** Piąta fala (film SF USA).

TVC 1

6.00 Buleczki z rana **6.25** Lopatologicznie **7.15** Kochamy zwierzęta **7.45** Babcia się ucieszy (film) **8.20** Gruby przadiadek (bajka) **9.05** Uśmiechy Rudolfa Hruśńskiego **9.45** Gejzer **10.20** Ojciec Brown (film) **11.05** Wszystko-party **12.00** Z metropolii. Tydzień w regionach **12.25** Nasze hobby **13.00**

Wiadomości **13.05** O gryzowym Kubie i księżu Jakubie (bajka) **13.55** Czarnodziejka znad Kredowego Potoka (bajka) **14.35** Biała pani (film) **16.10** Hercule Poirot (s.) **17.55** Nadreńskie winnice **18.25** Chłopaki w akcji **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Cuda natury **21.20** Karel Gott **23.30** Sylwestrowy koktajl **0.25** Sprawy detektyw Murdocha (s.).

TVC 2

6.00 Dzika Australia **6.50** Niesamowita Azja **7.35** Cuda techniki **8.25** Na rowerze po Czechach **8.35** Podróż po Czechach **9.05** Obszar Morza Śródziemnego **10.00** Uroczysta inauguracja nowego ołmuńskiego arcybiskupa **11.50** Auto Moto Świat **12.10** Auto Moto Test **12.25** Lotnicze katastrofy **13.10** Kiedy twoje życie nie należy do ciebie **13.35** Z kucharzem dookoła świata **14.30** Lup (film) **16.10** Romantyczne włoskie jeziora **17.05** Ukryte skarby **17.30** Cudowna planeta **18.25** Afryka z lotu ptaka **19.20** Refresh **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym

20.00 Korsarz (film)

Rok 1812. Generał Andrew Jackson (Charlton Heston) do obrony Nowego Orleanu ma tylko 1200 ludzi, podczas gdy w jego stronę zmierza flota 60 statków z 16 000 Brytyjczyków. W tej sytuacji wyspa w pobliżu miasta staje się strategicznym punktem dla obu stron konfliktu, ale problem w tym, że jest kontrolowana przez wielkiego korsarza i awanturnika, Jeana Lafitte'a (Yul Brynner). Choć Lafitte nigdy nie atakuje amerykańskich statków gubernator William Claiborne (E.G. Marshall) nienawidzi go z powodu nieodprowadzania podatków od handlu towarami, a także dlatego, że uwielbiają go za to zwykli obywatele...

się w Polsce. Kadyny **9.00** Giuseppe w Warszawie **10.50** Janosik (s.) **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Regina Coeli **12.15** Między ziemią a niebem **12.50** Miś sja Brazylia. Polacy w Brazylji **13.15** BBC w Jedyńce. Zielona planeta **14.25** Klan Kennedych (s.) **15.20** Dom (s.) **17.00** Telexpress **17.35** Komisarz Alex 21 (s.) **18.40** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.20** Matylda (s.) **21.20** Sanatorium miłości 6 (reality show) **22.20** Magazyn Ekspresu Reporterów **23.25** Miłość w Andaluzji (komedia francuska).

TVP 2

6.00 Barwy szczęścia (s.) **6.30** M jak miłość (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie

11.35 The Voice Kids 7

The Voice Kids – wokalny talent show dla uzdolnionych dzieci od pierwszej wykładki serca widzów, gromadząc przed telewizorami dwumilionową widownię i wykreał wiele talentów muzycznych.

To tutaj zadebiutowały Rokšana Wegiel, Viki Gabor i Sara James, stając się idolkami młodzieży i odnosząc sukcesy na rynku muzycznym. Wokalne popisy oglądamy przez 10 tygodni – 6 tygodni Przesłuchania w ciemno, 3 tygodnie Bitwy plus Sing off i Final. Nie zabraknie emocji i wzruszeń, a uczestników ocenia niezawodne jury: Cleo, Natasza Urbańska oraz Tomson i Baron. Show prowadzi Tomasz Kammel.

14.00 Familiada (teleturniej) **14.35** Koło fortuny (teleturniej) **15.15** Szansa na sukces. Opole 2024 **2** Andrzej Sobczak **16.15** Tak to leciało! (teleturniej) **17.05** Piłka nożna. PKO BP Ekstraklasa **20.00** Szpieg, który mnie rzucił (komedia kopr.) **22.10** Panorama **22.50** Kino bez granic. Nadzwyczajni (komediomedramat kopr.).

TVN

5.55 Wyluzuj, Scooby-Doo! **6.45** Kuchenne rewolucje. Katowice **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Niezwykłe Stany Prokopa (pr. rozr.) **12.45** Co za tydzień **13.00** Mam talent! **14.55** Tom i Jerry **17.20** The Traitors. Zdrzejcy **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.45** Uwaga! **20.00** MasterChef Nastolatki (pr. rozr.) **21.35** Dzielwczyna z pociągu (dramat USA) **23.50** Czas na show. Drag me out (pr. rozr.).

POLSAT

6.00 Nowy dzień **7.50** Kung Fu Panda **9.50** Piotrusz Królik 2. Na gigantcie **11.50** M.A.S.H. (s.) **8.50** Autosalonix **9.55** Epoka lodowcowa. Wędrówka kontynentów (film anim.) **13.40** Ninja Kochamy Czechi **11.40** Cześci grillują (reality show) **13.00** Mroczny Kraj (s.) **14.20** Jak poci traca złudzenia (film) **16.30** Mężczyźni się nie starzeją (film) **18.55** Wiadomości, pogoda **19.55** Showtime z gwiazdami **20.00** Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami **22.05** Planeta Singli. Osiem historii **23.15** Rekrut (thriller Szwajcjaria/USA).

TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów **6.25** Śladami gwiazd **6.50** Biała pani (film) **8.25** Buleczki z rana **8.55** Lopatologicznie **9.50** Kalendarium **10.50** Kamera na szlaku **10.35** Obiektyw **11.05** Dynastia Nowaków (s.) **12.00** Pytania Václava Moravca **13.00** Wiadomości **13.05** Trzech ma wielkie oczy (bajka) **14.20** O strach synach (bajka) **14.50** Jak stracić życie (film) **16.05** Zaczęło się od go-

PROGRAM TV

Zulczyk gościem Dni Kultury Polskiej w Brnie

W ramach trwających od 8 do 30 kwietnia Dni Kultury Polskiej w Brnie, pojawi się Jakub Zulczyk. Polski pisarz, scenarzysta, dziennikarz i amerykański gość na Zaołziu przed trzema laty – w ramach Dni Polskich publiczności miało okazję spotkać się z nim w Trzyńcu. Już wtedy wyraził chęć przyjazdu do Brna na spotkanie literackie w ramach Dni Kultury Polskiej. Dzięki zaangażowaniu Kongresu Polaków w RC, który podjął się tego zadania we współpracy z Biblioteką Jiřího Mahena w Brnie, wydarzenie z udziałem pisarza dojdzie do skutku w najbliższy wtorek 16 kwietnia w siedzibie biblioteki, w dużej sali. Początek o 17.00.

– Dla nas było to ważne, by spotkanie z tym pisarzem odbyło się w ramach Dni Kultury Polskiej w Brnie. Mieszkańcy tam Polacy, działają Klub „Polonus”, a Kongres Polaków w RC wspiera także inicjatywy także poza Zaołziem – przyznaje Michał Przywar z Centrum Polskiego Kongresu Polaków w RC. Podczas spotkania autorskiego Jakub Zulczyk opowie o swojej książce „Ślepnąc od światła”, jaka ukazała się nakładem czeskiego wydawnictwa Protlimluv. Bestsellerowa powieść polskiego pisarza jest pierwszą jego książką przetłumaczoną na język czeski. Zrobili to Michael Alexa i Jan Faber. Na jej motywach został nakręcony serial produkcji HBO pod tym samym tytułem, którego współtwórcą jest autor tej powieści.

We wrześniu 2023 premierę miała najnowsza powieść Jakuba Zulczyka „Dawno temu w Warszawie”, stanowiąca kontynuację „Ślepnąc od światła”. W listopadzie tego samego roku na platformie Netflix premierę miał mini-serial na podstawie jego książki „Informacja zwrotna”. (klm)

CO W TERENIE

COEXISTENTIA – Spotkanie działaczy Polskiej Sekcji Narodowej z radnymi z list Coexistentii w Kwiślny odbędzie się w piątek 12 kwietnia o godz. 15.30 w Domu PZKO w Milikowie-Pasiekach.

DARKÓW – MK PZKO zaprasza na prelekcję pt. „Podróż po Morzu Śródziemnym”, którą poprowadzi Władysław Mieczek. Odbędzie się ona w niedzielę 14 kwietnia o godz. 15.30 w Domu Polskim PZKO w Karwinie-Frysztacie.

GRÓDEK – Teatr ma się u nas wspaniale, tak więc nie żałujcie czasu i przyjdźcie się dobrze bawić, oglądając komedie autorstwa Kazimierza Cieślara pt. „Wesołe starziki”. Nasi aktorzy zagrają w sobotę i w niedzielę 13 i 14 kwietnia o godz. 16.00 w Domu PZKO. Czynny będzie też bufet z pysznym espresso i słodkim co nieco.

KARWINA – Zapraszamy na koncert jubileuszowy Wandy Miecz z okazji 80-lecia pracy artystycznej 18 kwietnia o godz. 18.00 do sali koncertowej Szkoły Artystycznej w Karwinie.

KŁUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW w RC – Zarząd zaprasza na Spotkanie Wiosenne, które odbędzie się w czwartek 18 kwietnia o godz. 10.00 w Ośrodku Kultury „Strzelnica” w Czeskim Cieszynie. Opłata 100 koron.

W programie wezmą udział dzieci ze Szkoły Podstawowej z Polskim Językiem Nauczania z Czeskiego Cieszyna. Zobowiązujące zgłoszenia prosimy przesyłać do poniedziałku 15 kwietnia w Janinie Procnar, nr komórki 723 158 041, adres e-mail: janinaprocnar@seznam.cz.

OLBRACHCICE – Zarząd MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze, które odbędzie się 13 kwietnia o godz. 15.00 w Domu PZKO. Po zebraniu o godz. 16.00 prelekcja Mariana Drozda z fotograficznej ekspedycji po Namibii (6000 km w 18 dni – pustynne krajobrazy, tubylcy i ich tradycje, zwierzęta).

CZ. CIESZYŃ, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, ul. Strzelnica 28, galeria w holu na parterze: „Jan Kubisz (1848-1929)”. Czynna w godzinach otwarcia budynku.

CZ. CIESZYŃ, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 458/33: trzy wystawy: „Patriotyzm i odwaga Henryki Pustowójtówny (1838-1881)”, „Jan Buzek (1874-1940)” i „Jerzy Buzek (1874-1939)”. Czynne od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00.

CZ. CIESZYŃ, OSRODEK KULTURY „Strzelnica”, Galeria „Puda: do 15. 4. wystawa Władysława Kubienia pt. „Tutaj/Tady”. Czynna: po-pt: w godz. 9.00-20.00.

CZ. CIESZYŃ, MUZEUM TĘŚNISK, ul. Główna 115/15: do 30. 6. wystawa pt. „Pokoiki i domki dla lalek”. Czynna: wt-pt: w godz. 8.00-16.00, so i nie: w godz. 9.00-17.00.

Podczas spotkania autorskiego Jakub Zulczyk opowie o swojej książce „Ślepnąc od światła”, jaka ukazała się nakładem czeskiego wydawnictwa Protlimluv. Bestsellerowa powieść polskiego pisarza jest pierwszą jego książką przetłumaczoną na język czeski. Zrobili to Michael Alexa i Jan Faber. Na jej motywach został nakręcony serial produkcji HBO pod tym samym tytułem, którego współtwórcą jest autor tej powieści.

We wrześniu 2023 premierę miała najnowsza powieść Jakuba Zulczyka „Dawno temu w Warszawie”, stanowiąca kontynuację „Ślepnąc od światła”. W listopadzie tego samego roku na platformie Netflix premierę miał mini-serial na podstawie jego książki „Informacja zwrotna”. (klm)

Podczas spotkania autorskiego Jakub Zulczyk opowie o swojej książce „Ślepnąc od światła”, jaka ukazała się nakładem czeskiego wydawnictwa Protlimluv. Bestsellerowa powieść polskiego pisarza jest pierwszą jego książką przetłumaczoną na język czeski. Zrobili to Michael Alexa i Jan Faber. Na jej motywach został nakręcony serial produkcji HBO pod tym samym tytułem, którego współtwórcą jest autor tej powieści.

We wrześniu 2023 premierę miała najnowsza powieść Jakuba Zulczyka „Dawno temu w Warszawie”, stanowiąca kontynuację „Ślepnąc od światła”. W listopadzie tego samego roku na platformie Netflix premierę miał mini-serial na podstawie jego książki „Informacja zwrotna”. (klm)

Podczas spotkania autorskiego Jakub Zulczyk opowie o swojej książce „Ślepnąc od światła”, jaka ukazała się nakładem czeskiego wydawnictwa Protlimluv

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

WEHIKUŁ CZASU

Tak było...

...tak jest

• Dziś zapraszamy na wycieczkę do Trzyńca. Archiwalna fotografia przedstawia dom parafialny przy kościele katolickim. Czekamy na propozycje współczesnego ujęcia. W gazecie zamieścimy pierwsze bądź najlepsze zdjęcie, jakie dostaniemy. Fotografie prosimy wysłać na: dabkowski@glos.live bądź info@glos.live.

KRZYŻÓWKA KOMBINOWANA

					1														
2											3								
					4				5										
6													7						
8																			
9														10					
						11													
12												13							
						14													

Znajdź nas na X-ie

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy wysłać na e-mail: info@glos.live. Termin upływa w środę 24 kwietnia. Autorem dzisiejszego zadania jest Jan Kubiczek.

Rozwiązaniem jest przysłowie polskie...

POZIOMO:

- miasto u stóp Słęży w województwie dolnośląskim lub nowożytojańska
- nacisk na jedną z sylab wyrazu
- naturalna atrakcja turystyczna w środkowo-wschodniej części USA i Kanady

- szybki ruch obrotowy cząstek cieczy lub gazu wokół jakiejś osi
- król zwierząt z grzywą lub znak zodiaku
- dawne drewniane kajdany
- George Rapall... (zm. 1952), sławista amerykański, tłumacz literatury polskiej

- 8. ROZWIĄZANIE DODATKOWE**
- Pola, aktorka z serialu „Cztery pancerni i pies”
 - Danczowska albo Paschalska
 - wynik mnożenia
 - część składowa urzędu, konstrukcji, układanki

- największa rzeka Indii i miejscowość we Francji
 - bokerski klincz lub spięcie w instalacji elektrycznej.
- PIONOWO:**
ADAMEK, AKCYZA, ANWARI, BADYLE, BORUTA, CANNES,

- EPONGE, GEJZER, JAGODA, KARZEŁ, NIMITZ, PERYOD, RAJSKO, STWOSZ, TALMUD, WIKING, ZARZEC, ŻAKIET.
- Wyrazy trudne lub mniej znane:**
NOYES, SOBÓTKA

„Głos” jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury RC, Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, a także z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu „Polonia i Polacy za Granicą 2021, 2022 i 2023” za pośrednictwem Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”

MINISTERSTWO KULTURY

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie

Fundacja POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE im. Jana Olszewskiego

STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA”

„Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów”.

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Łukasz Klimaniec, klimaniec@glos.live • Szymon Brandys, brandys@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratom prowadzi PNS, a.s. Páčeřická 1/2773, 193 00 Praha 9-Horní Počernice. Zamówienia pod adresem: První novinová společnost, a.s., Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz. Reklamacje tel. 800 400 412 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a. s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos” należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS